

NFT

7/2005

Norsk Filatelistisk Tidsskrift, utgitt av Norsk Filatelistforbund
Nummer 7, 2005 : årgang 64

*Frimerket 150 år
1855 - 2005*

FRIMERKET 150 ÅR

Det store jubileumsåret: Flere nye stempler på Norge nummer 1
De grovtaggede variantmerkene fra 1892/93, del 2 | Passiar med Per Ravn Omdal
Ta turen til OSLO2005 | Barents 2005 – vellykket regional utstilling
Ikke fodpost-merker i Aasgaardsstrand? | "Olympisk dag" på OSLO2005
Ungdomssidene ser på frimerkehefter og besøker Kristiansands ungdomsavdeling

Frimerkeauksjon

Nr. 64

11. og 12. november 2005

SAS Plaza Hotel Oslo

Sonja Henies Plass 3, 0134 Oslo

F.C.MOLDENHAUER AS
BERGENS FRIMERKEFORRETNING

P.O.Box 258 Sentrum, NO-5804 Bergen, Norway

Telephone (+47) 55 31 44 20 - Fax: (+47) 55 32 63 55

E-mail: frimerke@online.no - Internett: www.frimerkehuset.no

i samarbeid med

Frimerkehuset AS - Bergen

En verdig 150-års markering

Norsk Filatelistisk Tidsskrift
Medlemsblad for Norsk Filatelistforbund

Årgang 64

Ansvarlig redaktør
Marius Brinch Gabrielsen

Redaksjonens postadresse
Norsk Filatelistisk Tidsskrift (NFT)
PL 130
FI-00521 HELSINKI
FINLAND

GSM +358 40 870 8937
nft@filatelist.no
www.filatelist.no/nft
epost med vedlegg bes helst sendt
red@nftonline.net

Annonseansvarlig, Marius Gabrielsen

Opplag	5500
Frekvens	8/år
Direkteabonnement	2005/NOK
Norge	350,00
Europa	400,00
Oversjø	450,00
Bank NO	6034 05 43885
Bank DK	1199 64 13684
Bank SE	59 12 31-6

ISSN 0332-8848

For posthistorisk interesse nevner vi at
innleveringssted nå er Oslo.

Trykk & papir
NR 1 ARKTRYKK AS, tlf 69 89 83 00
Stora Enso G-Print 90g

Design, Marius Gabrielsen

For 25 år siden, pluss noen måneder, sto en liten gruppe ungdommer, slitne etter ti hektiske frimerkedager på NORWEX 80, og snakket ivrig sammen om året 2005 da de regnet med at neste verdensutstilling i Norge ville finne sted. Det har vist seg at vi tok grundig feil den gangen, for neste NORWEX kom allerede i 1997, om enn med et mindre omfang enn forgjengeren.

I 1980 var Posten raus med å øse av sine ressurser til frimerkesamlingens fremme. Hvor enn man befant seg i landet, gikk det tydelig frem på de mange postkontorer at en stor frimerkeutstilling skulle finne sted på Sjølyst i juni. Postbilene durt av gårde med NORWEX-logo; postbetjentene skvatt rundt med NORWEX på de mørkeblå t-skjortene sine.

Det var da, men så ble Postens misjon reformulert og filatelien var ikke lenger et interessant satsingsområde.

Derfor er det gledelig å se at Posten igjen har engasjert seg seriøst i frimerkesamling som hobby og bidrar aktivt til at OSLO2005 kan bli et trivelig og givende tilbud til alle landets samlere, små som store, både i samlingsomfang, magemål og alder. At Posten Frimerketjenesten tar ansvar, og viser at de kan levere en av verdens mest kompliserte og vakre frimerkeutgivelser, får mang en filatelist til å sende dem varme tanker. At de i tillegg sørger for at årets Frimerkets Dag (17. november) markeres på samtlige av landets postkontorer med egne motivstempler, lover godt for fremtiden – og for den videre utbredelsen av frimerker som hobby.

En av de mange ungdommene som valset rundt på NORWEX 80 var meg, og nå ser jeg frem til å gjøre reprise på OSLO2005. Ut fra listen med påmeldte samlinger, skal jeg traske mange rammemeter og nyte en variert flora av filateli odlet i Norge de siste tiår. Og jeg gleder meg til OSLO2005 sitt skattkammer, der kremen av Norge nummer 1 for første gang vil være samlet i annet enn Tore Gjelsviks bøker. I denne utgaven av NFT finner du også siste avsnitt av Tores oppdatering med stempler på NK1. Jeg takker ham og alle andre bidragsyttere for engasjementet i NFTs spalter – som igjen gjør dere lesere i stand til å være oppdatert på mange områder innen norsk filateli. OSLO2005 – gjør klar for storinnrykk!

Marius

GRATULERER!

Vadsø Filatelistklubb satte både Norges- og verdensrekord da de arrangerte den regionale frimerkeutstillingen BARENTS 2005. Det var første utstillingen i Finnmark og i tillegg så langt nord som aldri før. Det var et vellykket arrangement på alle måter, noe dere kan lese om i egen reportasje lenger bak i bladet. Vi gratulerer.

På forbundskontoret har vi ansatt regnskapsfører. Jockum Bugge fra Sandefjord er frimerkesamler og skal nå også holde orden på de daglige økonomiingene for forbundet. Vi ønsker ham velkommen på laget.

Aldri har verden vært mindre og utvalget av materiale til samlingene vært større. Utviklingen innen kommunikasjonsteknologien har gjort det nesten like lett å skaffe seg nye objekter fra andre siden av kloden som fra nabokommunen. Dette innebærer at det må utvises stor aktsomhet hvis kjøpene virker for gode. Som kjøper og budgiver påhviler det et eget ansvar om undersøkelsesplikt. Dessverre tilbys det en del manipulert materiale, og da spesielt gjennom ulike kanaler på Internett. Mulighetene for å nå frem med en reklamasjon er da ofte minimale sammenlignet med kjøp hos etablerte frimerkehandlere og auksjonshus. Fra forbundets side tar vi det på alvor og vil fremover øke fokus på problemet.

Årets store frimerkebegivenhet, OSLO2005, står nå for døren. Det er nå gått flere år siden planleggingen begynte for å markere 150-års jubileet for utgivelsen av det første norske frimerket. Det ble en hovedkomité med representanter fra Posten ved Frimerketjenesten, Norsk Filatelistforbund og Oslo Filatelistklubb. I tillegg har det i lang tid vært arbeidet i ulike underkomiteer med alt som kreves for å lage et vellykket arrangement av denne størrelse. Det er på Lillestrøm, i Norges Varemesses lokaler det skjer, i dagene 17. - 20. november. Vil allerede nå takke alle som har bidratt i planleggingen og ønske alle frimerkeinteresserte velkommen til utstillingen. Besøk på store arrangementer av denne typen gir muligheter for nye objekter til egen samling, og at det knyttes kontakter med nye samlervenner.

Frimerkets Dag skal også i år markeres på alle landets postkontorer med eget særstempel. Tidligere år har dagen vært i forbindelse med frimerkeutgivelsen i september, men er i år lagt til 17. november og frimerkeutgivelsen til markeringen av NK1-jubileet. Håper at dagen benyttes til samarbeid med det lokale postkontor for markedsføring av klubben og vår fantastiske hobby.

Gratulerer med jubileet!

Petter

Norsk Filatelistforbund
Postboks 875 Sentrum
NO-0104 OSLO

Tlf (+47) 22 20 80 53
Fax (+47) 22 20 80 54

Organisasjonsnummer: 970 168 982

Forbundssekretær: Oddbjørn Solli

Sekretariatet er betjent tirsdag og torsdag fra 08:00 til 14:00.

Besøksadresse: Casparis gate 9, Oslo

nf@filatelist.no www.filatelist.no

Bank
Norge 6034 05 43885
Danmark 1199 64 13684
Sverige 59 12 31-6

Styre og regionkontakter

Forbundsresident Petter E Pedersen
tlf 38 16 74 17, GSM +47 909 29 963

Visepresident Olav Håkonsen
tlf 55 18 04 90

Svein Bentsen, tlf 71 25 16 06

Per H Kristensen, tlf 63 97 14 19

Jan Lauridsen, tlf 78 98 74 43

Tønnes Ore, tlf 22 27 73 13

Carl Arthur Tønnessen, tlf 51 49 50 90

Brit Gullvåg, tlf 73 94 15 85

Tore Berg, tlf 22 27 23 72

Erik Lunde, tlf 69 35 22 25

FRIMERKEAUKSJON

Neste store auksjon avholdes i dagene
24-26 november 2005 i København

Vi søker innleveringer til våre internasjonale auksjoner
Be om gratis eksemplar av vår katalog!

THOMAS HØILAND AUKTIONER A/S

Frimerker • Mynter • Vin • Våpen • Smykker

Lygten 37 • 2400 København NV • Tlf 0045 3386 2424

Muslingevej 40 • 8250 Egå • Tlf 0045 8612 9350

info@thauctions.com • www.THauctions.com • www.THonline.com

Tønsberg Filatelistklubb 80 år

Tirsdag 27. september feiret Tønsberg Filatelistklubb 80 år på Flykafeen. Formann Rune J Hansen ønsket alle velkommen og fortalte litt fra klubbens historie.

Klubben ble stiftet 28. september 1925, og Gunner Abrahamsen ble valgt som første formann. Medlemstallet som er protokollført denne dagen er 24 menn. Kontingenten var den gang på kr 4, hvilket var så høyt at den måtte innbetales over to terminer.

Det var 35 medlemmer og ektefeller til stede under jubileumstilstelningen. Tønsberg filatelistklub har to æresmedlemmer som også var til stede under middagen: Gjert Lilje, som har 63 år sammenhengende medlemskap i klubben, og Kjell Rinholm som tidligere har vært formann i 11 år (den lengste formannstiden i klubbens historie). Disse to nestorene i klubben har på en særlig måte bidratt for 80-års jubilenten.

Under middagen ble en del av klubbens medlemmer takket for en grundig innsats under landsmøtet, auksjonen og utstillingen som ble avholdt i Tønsberg i juni.

Erik Lunde fra Norges Filatelistforbund overrakte en gave til klubben som takk for utstillingen og landsmøtet.

NF-representant Erik Lunde og formann Rune J Hansen delte ut forbundsmedalje til hele 12 av klubbens medlemmer. Forbundsmedaljen kan deles ut til medlemmer som har vært aktive i styre og komiteer i minst ti år. Dette er medlemmer som virkelig fortjener en slik ærespris som Forbundsmedaljen er.

Bak fra Venstre: Rune J Hansen, Erik Lunde, Erik Henriksen, Helge Moslet, Bjørn Hopen, Helga Carlson, Knut Hansen, Sverre Langeng, Harald Voldstad, Bjørn Helge Claussen og Morten Henriksen. Sittende foran fra venstre: Kjell Rinholm, Gerda Thorgeirsson og Gjert Lilje.

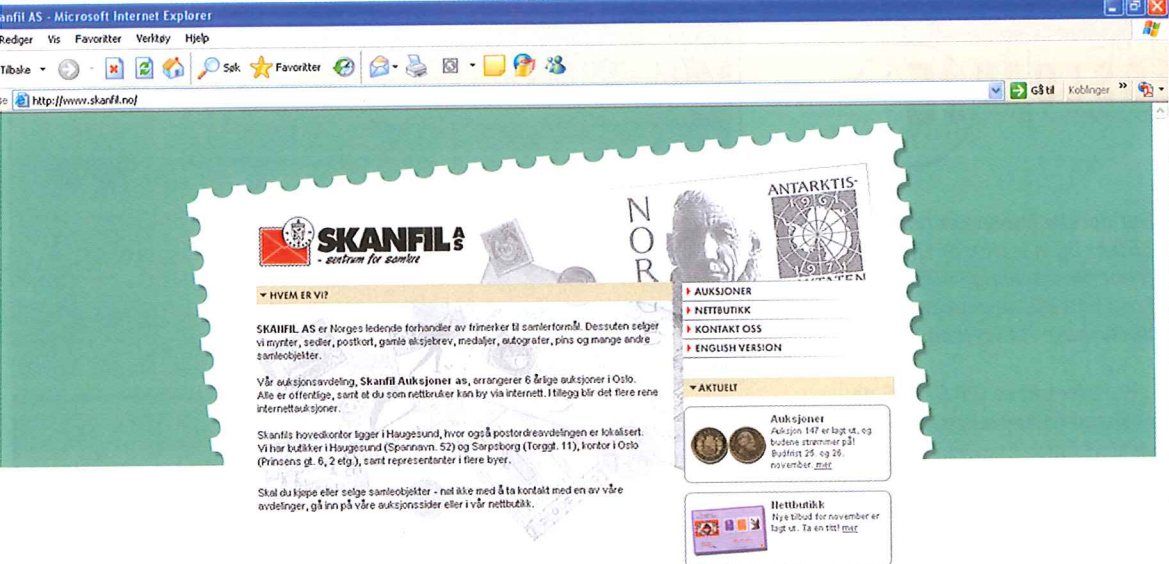
Ålesund 2006

Regional frimerkeutstilling 31. mars til 2. april 2006

Aalesund Filatelistklubb ønsker velkommen til regional frimerkeutstilling i Ålesund fra fredag 31. mars til søndag 2. april 2006. Utstillingen blir holdt i Ålesund rådhus og den arrangeres i forbindelse med at det er 65 år siden Aalesund FK ble stiftet. Utstillingen er åpen for alle medlemmer av klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund i Møre og Romsdal, Trøndelagsfylkene, Sogn og Fjordane, Hordaland og Oppland. Utstillingen omfatter alle klasser, og vi håper at mange spesielt vil benytte muligheten til å stille ut i klassen for én-ramme-samling. Påmelding til utstillingen må skje innen 30. november 2005. Reglement og påmeldingskjema får du ved å vende deg til klubbens postadresse: Aalesund Filatelistklubb, postboks 612, 6001 Ålesund. Vi viser også til klubbens nettside hos www.filatelist.no. Vi ønsker utstillere og publikum velkommen til frimerketreff noen vakre vårdager i Ålesund.

BELGICA 2006!

Frist for påmelding til denne internasjonale utstillingen som avholdes i Bryssel 16-20 november 2006, løper ut i disse dager. Forhåpentlig har kvalifiserte samlere fått det med seg allerede, men hvis ikke må i så fall kommisjonær Per M Kindem kontaktes omgående. Utstillingsklassene er: ungdom, motiv, åpen klasse og en-rammes. Riktig så sprekt satset, med andre ord.

www.skanfil.no

Her finner du:

- **Skanfils Auksjoner**
- **Omfattende Nettbutikk**
med bl.a. alle norske frimerker, europeiske frimerker og rekvisita
- **Skattekisten**
med spennende objekter

SKATTEKISTEN TAR VI OGSÅ MED TIL OSLO 2005

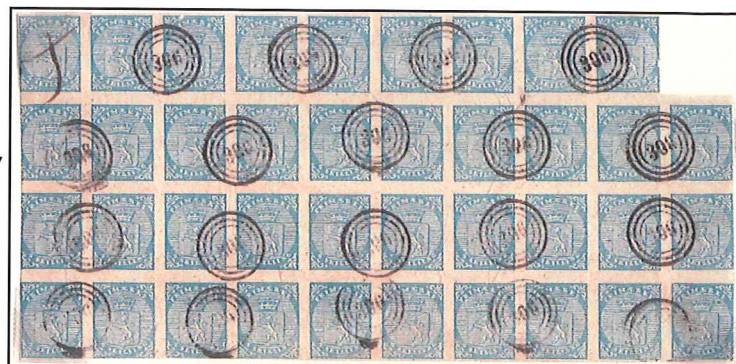
**Besøk oss på
stand A1-08**

Det norske frimerket feirer 150 år og vi inviterer til frimerkeutstillingen OSLO 2005 fra 17. til 20. november på Norges Varemesse i Lillestrøm!

Kort fortalt er OSLO2005 en nasjonal frimerkeutstilling, hvilket vil si at flotte frimerkesamlinger som har kvalifisert seg gjennom regionale utstillinger er å finne her. Alt fra klassiske frimerker brukt på de fjerneste steder i det britiske imperiet, til hvordan posten ble håndtert i Steinkjær på samme tid, blir å finne. Også frimerker fra vikingenes erobringer til våre tiders romferder, gamle avgiftsmerker, flotte postkort, de klassiske norske frimerkeutgavene og samlinger fra alle kontinenter, stilles ut – for å nevne noe om bredden i det som vises frem.

OSLO 2005 er et samarbeid mellom Norges Varemesse, Norsk Filatelistforbund og Posten Norge. Gjennom fire dager vil frimerkesamlere konkurrere om hvem som har den beste frimerkesamlingen innenfor ulike konkurranseklasser. I tillegg vil vi feire frimerkejubileet med utgivelse av nye frimerker, aktiviteter, konkurranser og auksjoner.

Frimerkeutgivelsene skriver vi mer om et par sider lenger bak i bladet. Blant aktivitetene inngår presentasjoner og møter fra alle slags spesialklubber som er tilknyttet forbundet. Disse inkluderer motivsamlerforeningen, krigs- og feltpostforeningen, sportsforeningen, skipspostforeningen og flere til. Mer nøyaktig plan for møtene vil være tilgjengelig fra foreningene selv, for de kommer også til å informere og hjelpe samlere under utstillingen fra små stands. NFU, som organiserer de yngste

Smakebiter fra skattkammeret!

samlerne i Norge, vil være på plass slik at ikke bare far og mor og storebror kan ha utbytte av tiden på Lillestrøm. Det er også et poeng at i det enorme komplekset til Norges Varemesse på Lillestrøm, kommer andre publikumsarrangementer til å løpe parallelt med OSLO2005: Den alltid populære Hjem + Fritid, Kunst + Håndverk, og samler & antikkmesse holder til vegg-i-vegg. Med andre ord kan turen til frimerkeutstillingen lett kombineres med andre gjøremål.

Skattkammer

Det finnes mange kjente og unike samlerobjekter med Norges første frimerke. Vi har samlet de beste objektene i et eget skattkammer. Her kan du se de største kjente enhetene: 39-blokken, 10-blokken, 9-blokken, den eneste kjente ustemplede fireblokken og mange andre ytterst sjeldne objekter med vårt jubilerende frimerke. Dette er faktisk første gang alle disse sjeldne objektene vises samlet!

Dette er en formidabel anledning for alle som er interessert i norske frimerker til å se dem på nært hold. Ja, selv om du ikke har den store interessen for norske frimerker, er det helt klart

likevel en viss fare for å bli blank i øynene!

Det blir også underholdning fra scenen, og programmet idet NFT går i trykken tyder på masse moro for liten og stor. Samtidig med frimerkeutstillingen arrangeres også det som så kryptisk har fått navnet "NM i innramming". Rundt 40 finalister konkurrerer om å ramme inn miniatyraket som utgis 17. november på den mest kunstferdige måten. Ved siden av at de bedømmes av en fagjury, kan du som publikum stemme fra din favoritt. Premieutdelingen er søndag 20. november, og der vanker det også premier til noen heldige vinnere blant publikum.

Besøk fra IOC på Olympisk Dag

Søndag 20. november er Olympisk Dag på utstillingen. En egen samling fra IOC viser interessante objekter fra Olympiaden i Stockholm 1912, og Manfred Bergman fra IOC holder foredrag om disse lekene.

NORGE

Mangler du frimerker til samlingen din, eller har du noen du vil bli kvitt?

**Tusenvis av frimerker & postkort
auksjoneres ut hver dag på QXL.no**

Intet kjøps-salær

Åpent 24 timer i døgnet hver dag

Du bestemmer prisen

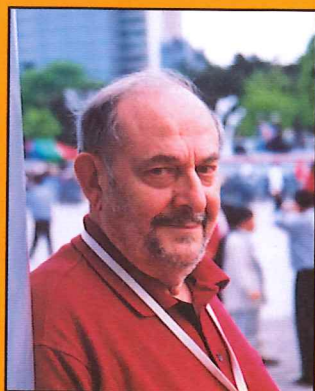
670.000 norske medlemmer

Det koster fra 0,50 til 12,- kroner å legge ut en vare til salgs

Gratis registrering

Ta del i Norges mest spennende markedsplass du også.

Manfred Bergman er koordinator for alle samlerhobbier knyttet til de olympiske leker, og fra sitt kontor ved det olympiske museet i Lausanne er det han som vender tommelen opp eller ned for alle utgivelser av frimerker med olympiske motiv over hele kloden. At han i tillegg har flere gullmedaljer ved internasjonale utstillinger for sine olympiske samlinger, gjør ham til den beste kåsøren vi kunne få til å spre budskapet om sport og idrett som tema for filateli.

Den norske samlerforeningen for filatelister med sport og idrett som tema, NOSF, viser seg fram på Lillestrøm for første gang. De har passert femti medlemmer, og håper alle samlere som kan ha lyst til å se nærmere på dette samlerområdet, kommer til Lillestrøm 20. november. Klubben legger fram sitt eget medlemsblad, og gir gjerne råd til dem som er i startgropa for egen samling. Dette er ikke en klubb bare for "proffer"; de som har holdt på en stund lover å hjelpe dem som er ferske i vår form for idrett. Flere av medlemmene stiller ut samlinger i utstillingen på OSLO2005, og de har lovet å fortelle interesserte nærmere om sine samlinger dersom noen melder sin interesse.

Halvor Kleppen, NOSF

Med forbehold om mulige endringer, ser programmet slik ut:

Torsdag 17. november åpnes utstillingen klokken 12, og holder åpent helt til 21. Tema for dagen er Frimerkets Dag som også skal markeres ved samtlige postkontorer med blant annet særstempel. De nye frimerkene "Frimerket 150 år" slippes for salg, og du kan få dem signert av frimerkekunstnerne Enzo Finger og Sverre Morken NM i innramming starter, det blir frimerkeauksjon og dessuten benyttet spesialstempel for utstillingen på Postens ambulerende kontor.

Fredag 18. november er også åpningstidene fra 12 til 21. Dagens tema er Kongehuset 100 år. Tenk, det har allerede gått så lang tid siden kong Haakon VII ble kronet... den gang flosshattene glinset om kapp med oljekjemmet hår og snurrebarter var dagligdags. De nye frimerkene med "Kongehuset 100 år" utgis, og signeres på OSLO2005 av frimerkekunstneren Enzo Finger. Det er lov å ta med seg fotoapparat også hvis du kan bruke bilde av deg og Enzo i frimerkesamlingen din! Nytt spesialstempel for dagen blir det også. Mer frimerkeauksjon og underholdning fra scenen også.

Lørdag 19. november må du nok stå tidligere opp, for utstillingen åpner allerede klokken 10, og det holder på til 18. Dagens tema er førjulstid, så koblingen til de andre messene i Lillestrøm er fullt ivaretatt. Årets julefrimerker, som kommer i hefter, utgis denne dagen. Frimerkekunstneren Gina Rose er på plass for å signere dem. Dessuten er det allerede lørdag tid for den offisielle premieutdelingen! (Berammet til klokken 14, men her kan det forekomme forandringer, så vær tidlig ute). Som vanlig vil noen hoppe høyt av glede, mens andre føler seg misforstått og lite tilfreds med medaljevaløren de er tildelt. Oslo postkor synger

julesanger, og da ligger det gjerne gløgg og pepperkaker i luften også. Lørdagen blir deg også flere aktiviteter for barn og unge. Nytt spesialstempel for dagen, og frimerkeauksjon igjen.

Søndag 20. november har utstillingen samme åpningstider som lørdag: fra 10 til 18. Dagen er viet Olympiske leker på frimerker, og OL-frimerkene som kommer i 2006 vil bli lansert. Følg med her hvis du samler sport, for kanskje kan du få tak i noen promo-trykk eller liknede – og kanskje klarer du å få dem signert av en eller annen vinteridrettskjendis? Bjørn Dæhlie har jo tråkka mye på ski i området rundt Lillestrøm... Foredrag av Manfred Bergman fra IOC får du også, pluss aktiviteter for barn og unge og premiering for "NM i innramming". Frimerkeauksjon og spesialstempler står også søndag på programmet.

Men foruten de utstilte samlingene og alle aktivitetene, må vi ikke glemme de tredvetalls frimerkehandlere og postverk som deltar med kasser, mapper og album stinne av frimerker, brev, postkort, helsaker og rekvisita – omtrent alt en frimerkesamler kan drømme om. Som vanlig når utvalget er så stort på et lite areal, behøver du ikke vandre mange skrittene mellom hver gang du kan finne noe som passer i samlingen din. Og med de mange auksjonsrundene, kan det sakens tære på julepresangbudsjettet hvis du holder budskiltet oppe til hammeren slår. Heldigvis er det også slik at du kan gjøre kupp for en rimelig penge, og mange frimerkesamlere kommer nok til å ta med seg både byttealbum og skoer med brev – så hvis du også gjør det, får vi en riktig så sosial og nyttig anledning til å rettferdiggjøre fire dager med frimerkefest.

Ikke vær hjemmesitter!

Marius Gabrielsen

Vi betaler togbilletten ...fra OSLO2005!

Stein Kristiansen Frimerker

Nedre Vollgate 9, 0158 OSLO. Telefon 22 41 01 30, telefax 22 42 03 31

Alle besøkende på utstillingen OSLO2005 i Lillestrøm får sin togbillett Lillestrøm–Oslo betalt av oss ved kjøp for minst 200 kroner!

Vi har aktivetsuke og holder butikken åpen hele utstillingsuka fra mandag til søndag 14.–20. november.

Åpningstider kl. 11–19 alle hverdager og 11–17 lørdag og søndag!

20% rabatt på alle hjemstedspostkort og -brev!

I butikken finner du frimerker fra hele verden med hovedvekt på Norge og øvrige Norden. Vi har titusenvise brev og postkort! Velkommen!

Ja takk, jeg vil gjerne ha neste auksjonskatalog tilsendt gratis!

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. / sted: _____

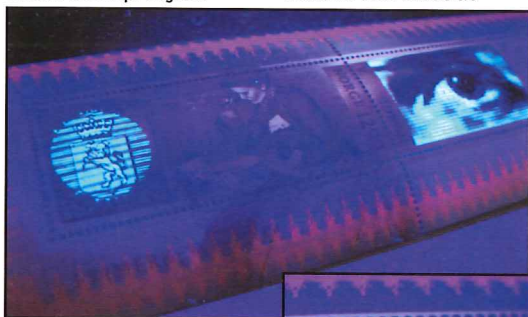
Jubileumsminiaturarket for NK1 lanseres samme dag som utstillingen OSLO2005 åpner dørene på Lillestrøm. Arket måler 17x6 cm og skal ifølge Norgeskatalogen 2006 på papir fra Tullis Tussell med koden TR6. A-verdien gis også ut i vanlig ark, mens 12-kroner valøren bare finnes i miniarket. Ved første øyekast er det nok denne valøren som har mest for seg, da et NK1 er gjengitt her i tilnærmet full størrelse (3mm lavere merkebilde), trykket i "metallisk seddlefarge" ifølge pressemeldingen. I tillegg er en brevskrivende "quinde" trykket i ståltrykk. Hun er i ferd med å skrive et brev til en adressat som muligens kan tydes til å være "Student Chr Thue, Ruseløkkveien Nr 12, Christiania," men den saken er det kanskje best å spørre gravør Sverre Morken om på OSLO2005, torsdag 17. november da han kommer for å signere miniarket sammen med den andre frimerkekunstnere, **Enzo Finger**. Jeg vet ikke hvor mange "student Thue" som har bodd

hos fru Tischendorff i Ruseløkkveien 12, men jeg kan ikke huske å ha sett denne adressen på brev før 1870-tallet. Og i så fall har det vært et veldig langt studie dersom brevet skulle frankeres med Norge nummer 1. Er det noen posthistorikere som føler for å undersøke saken nærmere?

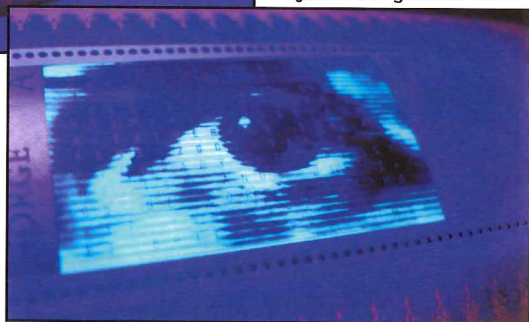
Som nevnt har miniarket vært et samarbeidsprosjekt

fremtid. Tvers over nevnte øye, er ordene "FRIMERKET 150 ÅR" trykket i sølvfarge på et antall språk. Uten å ty til ordboka, tipper jeg rekkefølgen er: svensk (bare fire bokstaver), nederlandsk, italiensk (de med bollo), finsk, norsk (inkl. årsangivelse), engelsk, spansk (de med sellos), dansk, tysk og fem bokstaver fransk. Omrisset av

fingeravtrykkliknende kruseduller, slik vi finner på pengesedler, i en gullaktig metallic. Rundt verdiangivelsene og NORGE er det også trykket i relieff med sølv. I hvert hjørne har en mikroskopisk vignett med fjærpenn og dagbok (eller karteringsbok, for posthistorikere med god fantasi) blitt plassert. Og perforeringen på midten går tvers over arket slik at man ikke må brette i en halvtime for å få løs merkene. Alt i alt må dette være den mest kompliserte frimerkeutgivelsen jeg til dags dato har sett – og luktet på. For hvorfor skal de ikke ha dynket litt godluktende

med Enzo Finger, og han har sørget for både offsettrykk og silketrykk i tillegg til ståltrykket – altså en gedigen grafisk operasjon. Enda bedre blir synsopplevelsen idet man legger miniarket under en UV-lampe: da fremstår miniarket med oransje border, blålig lysende NK1 og en nifs gulgrønn, skjærende tv-effekt rundt øyet som skuer inn i frimerkesamlernes

Miniarket under UV-lys. Merk skriften over øyet.

NK1 på miniarkets A-valør er trykket i relieff (blindpreg) med sølvaktig farge, og det hele er omkranset av

essens også på en slik fantastisk jubileumsutgave? Vi får spørre dem på utstillingen, for

Leuchtturm®

**Spesialtilbud
på Oslo 2005 -
Leuchtturms
stand A1-09**

Norgesalbum 1855-2004 – komplett i 2 bind

Norgesalbumet fra LEUCHTTURM gjør frimerkesamling til en ekstra spennende hobby! Albumets oversiktlige inndeling (revidert 1997) med alle frimerkene avbildet under gjennomsliktige klemommer, gjør det enkelt å sette inn frimerkene på rett sted og samtidig få oversikt over hvor du har "huller". Fortrykksarkene er satt inn i grønn vriperm med "Norge" i gullpreg på ryggen, og er av meget høy kvalitet. Albumet leveres med tilhørende beskyttelseskassett.

Bind I: 1855-1979, 95 blad Varebet. 343/1-2 SF KA

Bind II: 1980-2004, 61 blad Varebet. 343/3-4 SF KA

Fortrykksarkene er satt inn i grønn vri perm PERFECT med "Norge" i gullpreg på ryggen, og leveres med beskyttelseskassett.

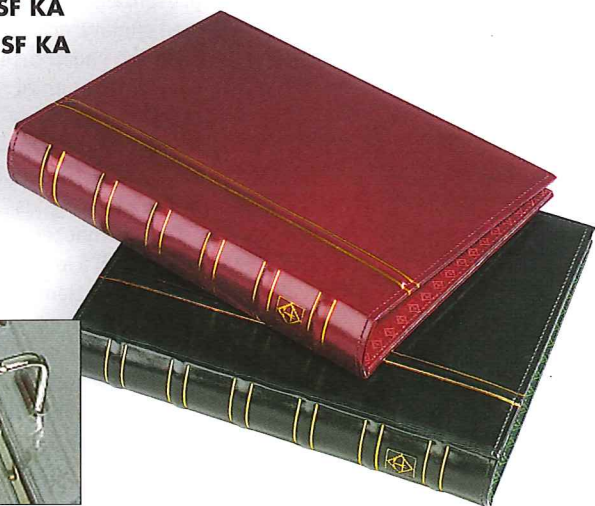
VARIO-Classic-perm

Perm i kunstlær med innbundet rygg og beskyttelseskartong. Kapasitet: 20 til 30 blader (avhengig av innholdet). Solid 4-rings D-mekanikk. Farger: mørkegrønn og burgunder. Ytre format: 255 x 300 mm.

Varebet. CLVA BIN + farge

Passende beskyttelseskassett

Varebet. CLVA KA + farge

LEUCHTTURM ALBENVERLAG GMBH & CO. KG · P.O.BOX 13 40 · D-21495 Geesthacht · Germany

Tel. +49 (0) 4152 / 801 - 0 · Fax +49 (0) 4152 / 801 - 222 · E-Mail: info@leuchtturm.com · www.leuchtturm.com

det er kanskje bare limet som lukter av tyggegummi med tropisk fruktsmak? Hatten av for designteamet og Frimerketjenesten! Dette er virkelig en staselig utgivelse!

Opplaget på miniarket er som for unionsoppløsningsarket, men sist gang vi var nede i 300.000-leiet for en egen frimerkeutgave var faktisk til Nordia 2002 i Kristiansand. Den gang ble merkene bare solgt på utstillingen og hos Postens utsalg for samlere i Oslo (pluss bestillinger, så klart), og ser vi på utviklingen i prisvurderingen i Norgeskatalogen 2006, står disse to merkene i hhv 25 og 50 kroner (det dobbelte på korrekt frankerte brev). Følgelig er det ikke helt umulig at også 12-kr merket fra miniatyrarket også kommer til å havne i dette prisleiet, brukt vel å merke. 12 kr er eksempelvis portosats for innenlandsbrev 50–100 gram, 20–50 gram innen Norden og B-økonomi for samme vektsats til Europa. For innenlandsbrev mellom 1 og 2 kilo, kvalifiserer 10 stk av dette merket til riktig portosats, bare for å nevne alternativene som kan bli attraktive om noen år. Imidlertid skal vi ikke glemme at hele miniarket har pålydende 18 kroner, inkludert A-merket, og dette er satsen for 20–50 grams brev i takst kategorien "verden". I tillegg vil sikkert de mest

oppfinnsomme legge hodene sine i bløt for å tilpasse jubileumsmerkene en og annen sær tilleggstjeneste, men nå like oppunder deadline fant jeg ingen egnede kombinasjoner.

Men la oss se på en mulig fordeling av disse 300 000 miniatyrarkene for å forstå deres posisjon i fremtidig frimerkesamling: Normalt ligger FDC-opplaget et sted rett over 50 000 brev, men ved denne spesielle anledningen kan vi forvente at noen ekstra produseres som resultat av forhåndsbestillinger fra handlere og grossister, især utenlandske. La oss derfor anta 75 000 stk offisielle FDC. I tillegg lager Posten en presentasjonsfolder med miniatyrarket, også den i noen tusen eksemplarer, og til slutt må vi ta høyde for abonnementet på stemplede og postfriske merker. Anslagsvis 130 000 enheter kommer til å leveres av Frimerketjenesten som del av deres produktpakker. Utenlandske grossister kommer nok også til å forsyne seg grovt av opplaget til sine kunder, tatt i betraktning alle de tekniske finessene som dette miniarket innehar.

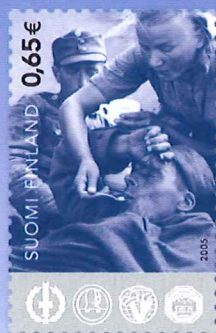
På OSLO2005 kommer besøkende til å ønske utstillingsstempelet på disse merkene, og vi kan trygt trekke fra ytterligere 30 000 sett. Dermed gir det seg selv at veldig få 12-kroners merker vil finne veien, på naturlig vis, til et bruksbrev.

A-valøren blir dessuten levert i ark, med et separat opplag på 600 000. For å runde av miniatyrark-omtalen, tar vi med at Posten også lanserer et såkalt maxikort av dette 17. november, blant annet fordi Frimerkets Dag markeres over hele landet (altså torsdag – ikke fredag). Informasjon som har tilflytt meg, forteller at samtlige posthus kommer til å ha særstempel denne dagen, så benytt sjansen til å få laget en aldri så liten, artig, filatelistisk souvenir hvis det finnes et postkontor i overkommelig nærhet av der du bor. Men også på OSLO2005 skal ballen spilles videre med miniarket, for etter planen skal det arrangeres et uoffisielt "NM i innramming" der miniarket skal stå i sentrum. Premieringen

for denne konkurransen, som later til å falle mer i stil med messen hjem+hobby, finner sted på utstillingens avslutningsdag, søndag 20. november, så møt opp!

Allerede **18. november** får vi flere nye frimerker, idet Posten markerer at Kongehuset er 100 år med to 6-kroners frimerker. Det første, som får NK nr 1589, viser Haakon VII da han ankommer sitt nye kongerike og går om bord i båten "Heimdal" med den fremtidige Kong Olav V på armen for å hilse på statsminister Michelsen. Det neste merket har hovedmotiv fra dåpen av prinsesse Ingrid Alexandra i april i fjor, med de to foregående generasjoner regenter i bakgrunnen sammen med kronprinsesse Märtha. Selv om merkene blekner i forhold til jubileumsminiarket, blir de sikkert tatt godt imot av royalist-samlere. 800 000 er trykket av hver. Under UV-lys blir merkene som jeg har fått tilsendt lilla, og de lukter absolutt ingenting...

Suomi – Finland

**Du är välkommen att hälsa på oss
på följande frimärksevenemang.**

26–29.5	NORDIA 05, Göteborg, Sverige
2–5.6	NAPOSTA 05, Hannover, Tyskland
26–28.8	MARE BALTICUM, Mariehamn, Åland
22–24.9	PHILATELIA, Köln, Tyskland
28–30.10	INTERNATIONALE BRIEFMARKENBÖRSE, Sindelfingen, Tyskland
11–13.11	FORUM, Köpenhamn, Danmark
17–20.11	OSLO2005, Oslo, Norge

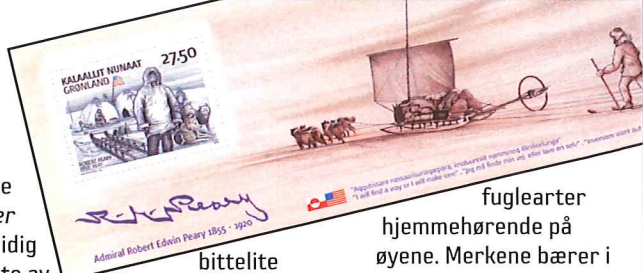
Posten Finland Abp, Frimärkscentralen
PB 2, 00011 POSTEN, Finland
e-post: stamps@posti.fi
fax +358 20 451 5580
www.posti.fi/stamps

posti
mer än dagens post

Grunnen til denne åpenbare luktfikseringen rundt de nye frimerkeutgavene er nemlig eimen av kanel som kommer fra heftet med årets julefrimerker: de har blitt innsatt med essens for å bringe norske frimerker inn i en ny dimensjon. Ideen har de kanskje hentet fra Tyskland, der Deutsche Post i fjor delte ut 20 millioner jule-etiketter med assorterte "Wunderbaum-dufter" slik at folks julehilsen kunne duftsette mang en postkasse. Heftet (FH 139) har tittelen "Julemotiv" og inneholder åtte merker i A-valør. Det ene motivet viser et juletre bygget av stjerneformede pepperkaker; det andre en bolle med nøtter, noen stakkarslige granbar-tuster, nypestikker (!?) og appelsiner med tørkede nellikspiker stukket inn (angivelig 24 stk for å fungere som julekalender). Det

tilsendte heftet har 7-sifret kontrollnummer i antikvabokstaver. Opplaget er på hele 1,8 millioner hefter med 8 merker. 3-sidig tagging medfører to av hvert merke, og naturlig nok er de selvklebende, hvilket vil si at de om 10-15 år kommer til å falle av ethvert julekort eller brev som de klistres på i år. Kunstner her er Gina Rose som vil signere merkene lørdag 19. november på frimerkeutstillingen OSLO2005/Lillestrøm. Om hun også byr på pepperkaker eller kanelboller, gjenstår å se.

Nå som vi går mot slutten av enda et år, bærer nyere tids frimerketradisjon også med seg fenomenet årbøker. Jeg vil tro at de postverk som er representert på OSLO2005 (ni i tallet) kommer til å ha med seg sine utgivelser for salg, eller i det minste bestilling, og det blir selvfølgelig også anledning til å sikre seg nyere merker fra disse landene til sine samlinger. For motivsamlerne er dette en god mulighet til å oppdage tematisk passende godbiter, eksempelvis. Blant annet har Island nettopp utgitt et

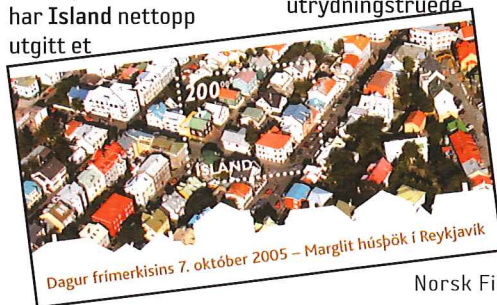
bittelite miniark, hmm, det høres rart ut, med motiv av hustak i Reykjavik. Og hustakene er sannelig fargerike sammenliknet med enhver norsk småby. Fluefiske og motorsykler er andre motiver fra Island i det siste.

Åland har lansert et julemerke der himmelen er full av stjerner, men som et metallisk,

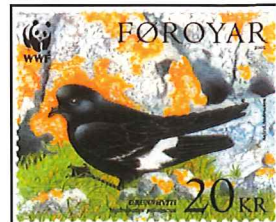

holografisk påtrykk! Stjernenes plassering later imidlertid til å være helt tilfeldig, så her vil det kunne finnes utallige stjerne-kombinasjoner for den som måtte ønske å forsøke å sette merket i system!

I disse fugleinfluensatider, kan vi også nevne Færøyene som har en serie med utrydningstruede

fuglearter hjemmehørende på øyene. Merkene bærer i tillegg panda-logoen til WWF.

På Grønlands stand under OSLO2005 skal du ikke se bort fra at du kan få kjøpt en mengde grønlandske souvenirer også, enkelte faktisk også praktiske. Blant årets utgaver kan man finne 100-års jubileet for de klassiske grønlandske pakkepostfrimerkene med isbjørn-motiv, så det kan jo passe inn selv i en klassisk samling. For øvrig er Grønlands merker i år preget av polare forhold med is og kulde til lands, vanns og undervanns.

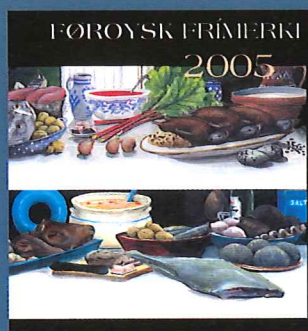
Fra Sverige kan vi jo nevne de spreke moped-merkene som kom i høst, og for den som liker film må Greta Garbo være et kjent og kjær motiv – i alle fall rimeligere i anskaffelse enn det tyske Audrey Hepburn-merket som nylig ble

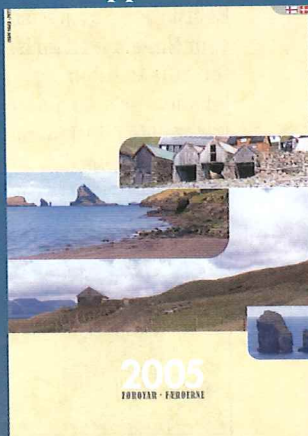
FØROYAR

Julemærkerne 2005

Årsmappen 2005

Årbogen 2005

Kom og besøg vores stand på messen i Oslo 17. - 20. nov 2005

WWW.STAMPS.FO

Postverk
Føroya

Frímerkjadeildin · FO -159 Tórshavn · Færøerne. Tlf: +298 346200
Fax: +298 346201 · Email: filateli@postur.fo

solgt for €135.000!

Danmarks

Europamerker i år hadde blant annet en kunstnerisk tolkning av den berømmelige røde danske hotdog'en, og på Frimerker i Forum får nettopp pølser en sentral rolle i et gjensyn med tv-serien Matador der grisehandler Larsen tøffet rundt i en gammel Ford. Denne lastebilen er nå ominredet til pølsebod og vil forsyne sultne gjester med danskenes favorittmat. At rundt halvparten av danske pølser ifølge mattilsynet der i landet ikke tilfredsstiller kvalitetskravene til lavt bakterieinnhold, skal vi la være å utbrodere. Men et HC Andersen-jubileum ble også behørig feiret av Post Danmark i år, og du finner også slike merker hos Deutsche Post. Tyskerne har i tillegg Bertha von Suttner som vant Nobels fredspris for 100 år siden, og julemerker med motiv fra stallen i Betlehem med tilleggsverdi.

Dette korresponderer tematisk sett med 40-års markeringen av gjenopptatte diplomatiske forbindelser med Israel, som også er et nytt tysk og israelsk frimerkemotiv.

Bulgarias postvesen er det ikke vanlig å se på utstillinger i Norge, men nå kommer de, og vi håper de tar med seg mange spennende merker. Som ferieland har jo mange nordmenn stiftet bekjentskap med landets frimerker de siste ti årene takket være prospektkort fra svartehavskysten.

Finland, som har lagt opp et massivt program for å feire 150-års jubileum for det første finske frimerket i 2006, herunder utstillingen NORDIA2006, utga 28. oktober et flott miniatyrark med et Fabergé-egg. Juveleren Fabergé var som kjent russisk, men etter revolusjonen flyttet han til Finland og markerte seg som en av datidens fremste filatelister. Blant de planlagte jubileumsprosjektene, skal samlere med interesse for landets frimerker få lov til å foreslå og stemme frem de 150 mest betydningsfulle finske filatelistiske objektene som finnes. Disse skal deretter samles i en propagandautstilling, og det hele lages bok av. Jeg regner med at du kan levere inn dine forslag på Finska Postens stand under OSLO2005. Egget på miniatyrarket ble laget i 1913, og historien kan fortelle at designeren faktisk var en ung finsk

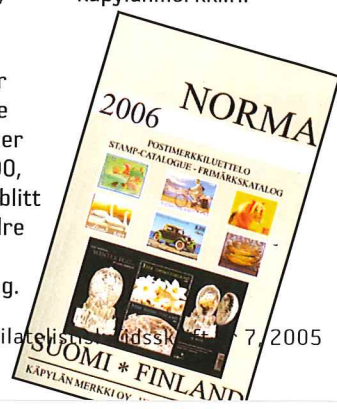
jente. Gad vite hvor mange tusen diamanter som har gått med til dette påskeegget, men du får anledning til å spørre finnene selv på OSLO2005. Selve miniarket er i likhet med det norske jubileumsarket, forseggjort med gull- og sølvfolie i tillegg til blindpreg som gir det en tredimensjonal virkning. De grønne elementene i blomstene er faktisk så kraftig preget at de truer med å perforere arket! Å finne portosater som passer

Fabergé-egget har også fått plass på forsiden av den finske NORMA-katalogen for 2006. Dette er en hendig katalog i lommeformat, med fargeillustrasjoner gjennom det hele, og plass for å krysse av om man har brukt/ubrukt av merkene. Katalogen er softcover, men til gjengjeld både limt og sydd, så sidene sitter godt fast i ryggen. Priser for bruksbrev er ført frem til 1963, og generelt ligger prisnivået lavere enn AFA og Michel som vi

til merkene, er derimot vanskeligere. Det blir i så fall innenlands maxi-brev av 1. klasse under 250gr (bredere enn A4 og tykkere enn 3 cm = €3,50), eller maxi under 1 kg til hele verden, 3 miniark for 1. klasse og halvannet for 2. klasse. Neppe noe som vil forekomme av tilfeldige årsaker, da postbetjeningen uoppfordret printer frankeringsetiketter istedenfor å anvende frimerker. Opplaget er i tillegg bare 200.000, og flesteparten har blitt benyttet til FDC, andre samlerprodukter og souvenir-avstempling.

omtalte i forrige NFT. Utgiveren, Kápylän Merkki, praktiserer selv utsalgspriser 25% lavere enn katalogen med mindre det dreier seg om "liebhaberobjekter" (i ordets aller videste forstand). Katalogen priser seg selv til €13 + porto fra myntigå kápylänmerkki.fi.

Alla Svenska
Frimärken

2005

Swedish Stamps • Schwedische Briefmarken
Innehåller också ett samutgivet frimärke

Arssats 2005
Art nr: 241233
Pris: **SEK 451:50**

SVENSKA FRIMÄRKEN BERÄTTAR
Tubtleansbok

SWEDISH STAMPS NÄRRÄTT • SCHWEDISCHE BRIEFMARKEN ERZÄHLEN
2005

Arssbok 2005
Art nr: 241231
Pris: **SEK 498:00**

Greta Garbo
Art nr: 241203
Pris: **SEK 40:00**

Älskade mopeder
Art nr: 241200
Pris: **SEK 44:00**

Änglar på Millesgården
Art nr: 241242
Pris: **SEK 40:00**

Besök Posten Frimärken på frimärksmässan Oslo 2005 17–20 november

Vi finns i Norges Varemesse i Lillestrøm, monter A1–02 där du kan botanisera bland våra vackra produkter och prata frimärken med vår kunniga personal.

Varför inte bekanta dig med svenska frimärken redan nu? Skicka ditt namn och din adress till pf.kundservice@posten.se och få en gåva samt vår kundtidning Bulletin. Glöm inte att ange kod "NORGE". Du kan också läsa mer om svenska frimärken på www.posten.se/frim.

Vi ses på mässan!

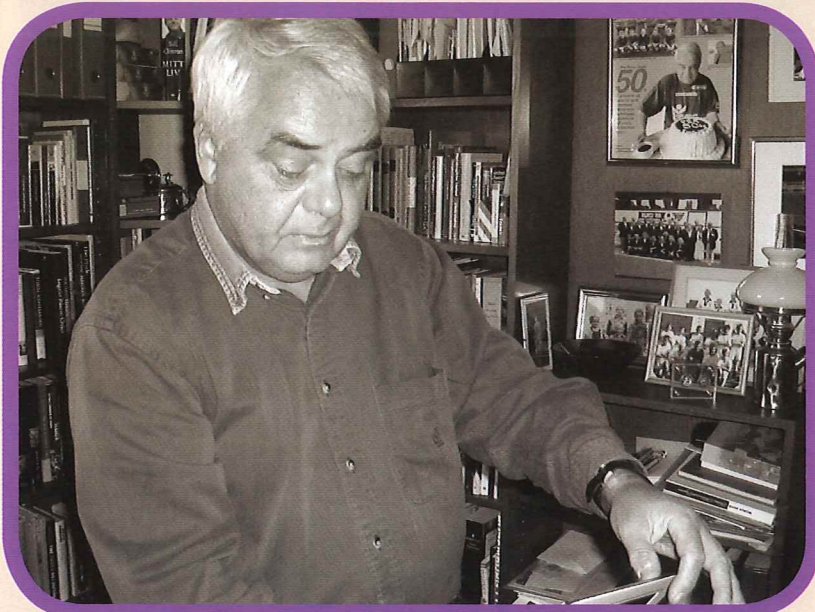
För att beställa någon av produkterna i annonsen, kontakta Posten Frimärkens kundtjänst på telefon +46 980 749 36, fax +46 980 814 90 eller e-mail pf.kundservice@posten.se. Vid beställning, ange produktens artikelnummer. Du kan också handla direkt i vår monter.

Passiar med Per Ravn Omdal

Tidligere i år, etter å ha vært på møte i Norsk Olympisk og Sportsfilatelistisk Forening, fikk jeg for meg at jeg burde snakke med Per Ravn Omdal og få høre hans tanker om fremtiden for frimerkesamling som hobby. Per holdt nemlig et kåseri på en grei og likandes måte om sin fotball-relaterte frimerkesamling. Her, tenkte jeg, har jeg funnet rett mann til å forklare hvordan man kan kombinere andre fritidsaktiviteter med frimerkesamling. Det være seg å gå på ski, spille fotball eller dataspill. For frimerker avbilder jo samfunnet, og fritidsaktiviteter er så sannelig en del av samfunnslivet. Sport har vi lenge hatt på frimerker, siden slutten av 1800-tallet, og selv dataspill begynner å dukke opp nå. Du behøver ikke gå lenger tilbake i tid enn et par måneder (og inn på et postkontor) for å finne moderne teknologi eller overflødighetssymboler gjenspeilet på norske frimerker: i dette tilfellet mobiltelefon og gourmetmat dandert på fat. Fotball, som er Pers spesialitet både når det gjelder frimerker og jobb, er som kjent en lagidrett. Fra ungdomsklubbledernivå meldes det at de unge ser ut til å jobbe bedre i team og får gjort mer med frimerkesamlingene sine på klubbkvelder enn individuelt i tiden mellom møtene.

– Du ble introdusert for frimerker av din far, hvor stor betydning har det hatt for samlerinteressen din?
– Dette husker jeg ikke godt nok, men det første jeg husker er at han lærte meg å slikke hengsler og sette tingene noenlunde pent opp. Og så husker jeg det første forstørrelsesapparatet jeg fikk, den første pinsetten; det begynte med de enkle greiene der. Kvaliteten på merkene, hva slags merker det var, det hadde jeg ikke noe greie på. Men da jeg lærte å lese var det selvfølgelig Norge, og så kom de ulike landene etter hvert. Det var veldig geografi-fiksert. Det holdt jeg på med i varierende grad i hele barndommen og oppveksten. Søstrene mine var ikke interessert, moren min var ikke interessert, så det ble en greie mellom ham og meg. Vi samlet, klippet, la i vann, tørket og presset; det var en prosess, og det var enormt gøy. Men det kunne nok gå livlig for seg i det omdalske hjem,

grunnet frimerker. Per erindrer en julaften da han selv, søstrene og moren var i kirken mens far "stelte heime", med det resultat at da de kom hjem ble de klar over at faren hadde vasket frimerker i badekaret...

– Så da mor skulle i gang med ribba, lå det frimerker over absolutt hele huset. Du kan si at temperaturen i hjemmet var relativt høy akkurat da!

Jeg kan levende se for meg et badekar fullt av vann og papirrester, trekkpapir på hver ledige bord- og kommodeflate, tykke bøker som ligger i stabler for å presse frimerkene flate... Per fortsetter å prate, og jeg er tilbake i stua hans på Eiksmarka:

– Og en annen greie, sier han: av Øyvind Refsnes (tidligere redaktør NFT, *red anm*) lærte jeg uttrykket *garasjesamler*. For jeg glemmer aldri en gang da faren min kom hjem til oss. Da var jeg nokså nygift, og det lå fremme en regning fra et auksjonshus. Da sa han at *det* var det dummeste han hadde sett. For alle sånne regninger hadde han fått sendt direkte til jobben så lenge han hadde levd. Og moren min–hun lever ennå–har aldri visst hva han har brukt av kroner på frimerker opp gjennom årene!

Per humrer, og jeg resonnerer nøkternt at vi kanskje ikke bør skrive dette, men da kontrer han med en lattersalve i sin dypeste røst før han sier: – Nei, det gjør ikke noe det, jeg synes det er litt morsomt, jeg.

– Jeg får bare passe på at jeg ikke setter på trykk at "sånn gjør jeg det også!", stemmer jeg i.

– Ikke sant! humrer Per.

Vi ler godt begge to, ordentlig godt... La oss se hvor lenge!

Vi frimerkesamlere kan jommen være rare.

– Det er noe så basisk og fint med frimekesamling som adskiller det fra allverdens andre fremmedgjørende elementer, som jeg også tror det er viktig at både barn og voksne tar ansvar for, mener Per da vi får summet oss. Han forteller om sine egne erfaringer:

– Jeg vet i grunnen ikke om så veldig mye annet som beskriver viktige begivenheter og epoker i historien som filateli i det enkelte samfunn. Det strekker seg fra primærnæringer til industrisamfunnet, tekniske nyvinninger, oppdagelsesreisende, konger, statsledere, kulturen... Det danner jo et fantastisk bilde av det enkelte samfunn, og stort sett veldig representativt, selv om man ser tendenser til at noe overproporsjoneres, for eksempel egosentriske, diktatoriske statsledere som blir veldig pompøst fremstilt...

– Reinspikka propaganda, skyter jeg inn...

– ...ja, og også idrettsbegivenheter kan overdimensjoneres i en utvikling i et samfunn.

Sett med frimerkeøyne, er vi enige om at man ikke behøver å bevege oss lenger enn til Lillehammer for å se sammenheng. Ikke mindre enn 32 norske frimerker ble utgitt til OL i 1994 medregnet Paralympics, mens den videre utviklingen i byen ikke har stått i sammenheng i ettertid. Og skuer vi mot Beijing i 2008, dreier hele sa mfunnsutviklingen i regionen seg om sommerlekene som skal arrangeres der.

Vel, frimerker får nå frem mange sider ved et samfunn, det er sikkert, men det gjelder også å kunne forstå og følge utviklingen, sette den i perspektiv, dra ut essensen av handlinger, meninger og markeringer som speiler det antroposofiske og sosiologiske. Altså kan du som samler få så evinnelig mye mer kunnskap ut av frimerker enn den tradisjonelle argumentasjonen om god kjennskap til geografi.

Per har imidlertid også gjort seg noen tanker om hvordan frimerkene har hjulpet ham i internasjonal sammenheng. Glemt jeg å nevne at han er visepresident i UEFA, den europeiske fotballorganisasjonen, og har tidligere vært Euorpa-representant i FIFA? UEFAs egen presentasjon av Per på hjemmesiden deres, fremhever hans evne til å fokusere på de grunnleggende egenskapene ved spillet – samspill og samhold. Hans fritidsinteresser står kortfattet oppført som fotball og frimerker.

– Tror du det går an å få til en kombinasjon med frimekesamling og lag-aktiviteter i regi av skoler og idrettsklubber? lurer jeg på.

– Nå holder jeg meg til fotball som eksempel, og i fotball-Norge har vi 140 000 frivillige som holder

hjulene i gang. Med utgangspunkt i fotball kunne sikkert frimerkesamling vært en fin tilleggsaktivitet, men jeg tror man trenger noen mennesker fra filatelistiden også for å dra dette i gang. Jeg tror at begge deler, som baserer seg på lag og grupper, og å skape ting sammen... der er det en basisverdi, basert på lek. Det hele er basert på å være likesinnet, komme sammen og trives sammen. Men det må tas noen grep og initiativer for å få det til.

Rekrutteringen av nye samlere kan jo bli veldig begrenset, og er ofte personavhengig. Per gir all honnør til de som i dag står for ungdomstilbudet i frimerkeklubber og den innsats som legges ned i ungdomsarbeidet:

– Jeg har erfart–og det kan vi mye om, vitenskapelig basert, i fotballen–at det må være gøy. Det må være lekbetont, og i en startfase svært lite prestasjonsbetont. Lek, spill og en mild form for konkurranse der ingen taper, der er det noen greier som man kan dra med seg inn i filatelen.

Og han fortsetter:

– Men stort sett har jeg lyst til å si at filateli har noen ting ved seg, ved at det både tilfredsstiller individuelle behov – du kan sitte og hygge deg med merkene din aleine og nær sagt gjøre det du vil – og så er det mulig en gang i uka å delta i et fellesskap hvor man diskuterer, bytter, kjøper og selger. Hele den greia der er noe fint synes jeg. Du trenger ikke bli isolert, du kan være for deg sjøl, men du trenger ikke være isolert i dette.

Den kvelden jeg ringer til Per for å spørre om vi kan ta en prat, befinner han seg på fotballstadion i Hviterussland. Landskampen har nettopp begynt, og det er nesten umulig å høre hva han sier over mobilen. Dumme meg, det burde jeg jo ha skjönt. Og slike turer med landslag og fotballorganisasjoner har det blitt mange av gjennom årene.

–Det blir gjerne sånn at en av dagene på en lengre tur, så har du et par timer fri. Og da blir jeg kjørt til en handler istedenfor å se på museer. Jeg husker godt en gang i Italia med landslaget. Da var jeg hos en handler. Jeg plukka vilt, og han fant frem. Det ble noen kroner på slutten, og så kom jeg opp med kredittkortet, men det gikk ikke – jeg måtte ha kontanter. Men *det* var ikke noe problem: Jeg fikk med merkene, fikk bankkontonummeret hans og sendte betaling da jeg kom hjem.

– Ingen problemer med det, altså? spør jeg lettere overrasket, selv om jeg også har hatt gode erfaringer med italienske handleere.

– Nei, og jeg følte liksom det at det var en tillit i det

der; det var litt "oss frimerkefolk imellom"... Og den holdningen møter jeg ofte i fotball også. Du får et slags familiefellesskap som er veldig ålreit. Nærmest som en felles identitet og brobygger mellom nasjonalitet og kulturer, blir vi enige om.

– Tankemessig... er jeg så opphenget i fotballen at jeg prøver å se en sammenheng mellom det jeg driver med i fotballen og det jeg driver med filatelistisk. Tematisk, sier Per og tygger litt på ordet. Her er han ved et viktig poeng som gjerne faller mellom to stoler i klassisk frimerkesamling: å sette samlingen i perspektiv – finne koblinger og sammenhenger. På samme måte som frimerker formidler kulturer over verdenshavene, går det an å lage flotte samlinger som forteller en historie eller tre. Vi kaller det gjerne motivsamling, men i Norge har denne innfallsvinkelen ofte blitt nedprioritert i frimerkeklubber dominert av tradisjonelle filatelister. I dag, derimot, ser vi enkelt hvordan det er blitt andre takter over frimerkesamlingen: hjemstedssamlinger er blant det mest populære du kan drive med, motivpostkort brer om seg i rekordfart i alle landets frimerkeklubber, og stadig flere får øynene opp for "åpen klasse" der samlinger kan gjøres mer fargerike, dekorative og informative ved hjelp av ikke-filatelistiske elementer. – Jeg er opptatt av at vi kan åpne opp for nye, enkle, populære ting... Få frimerkesamlingen inn i samfunnet

igjen! sier Per, og er inne på et fryktelig sentralt element for hobbyen vår: Å få en naturlig gang i frimerkesamlingen, eller *vinkling*, som han selv kaller det:

– Jeg synes det er viktig med en vinkling. Jeg kan gi deg et par eksempler på sånne tema. Det ene er barnefotball som gjenspeiler fotballens betydning i samfunnet i forhold til barn og lek. Og der har vi nok av merker, både norske og utenlandske. En helt annen vinkling er naturligvis VM-historien i fotball, fra 1930 og frem til i dag. Spesielt med fokus på de gangene Norge har vært med. Det samme er det med Olympiske leker, selv om OL har hatt mindre betydning etter krigen, men vår storhetstid var jo før krigen... Per snakker altså fortsatt om fotball, og Norge ble som kjent fradømt seieren i semifinalen det året. Men han har ikke glemt kvinnelandslagets briljante spill i både OL, VM og EM: Per har tross alt vært veldig aktiv internasjonalt innen fremveksten av kvinnefotball – og naturligvis også i Norge. Han forteller at i 1976, da jentefotball ble offisielt anerkjent i Norge på forbundsplan, var det ca 50 jenter som holdt på. Og nå er det 104 650! Fotball er med andre ord den desidert største jenteidretten her i landet, og ser vi på ungdomsarbeidet i NFU er det helt klart at jentene er på full marsj inn i frimerkesamling også. – Så der er det noe, altså, konstaterer Per.

Marius Gabrielsen

**LANDETS STØRSTE UTVALG I
FRIMERKE- OG MYNTUTSTYR
finner du på våre internettsider:**

www.safealbum.no

Besøk vår stand på OSLO 2005!

**SØRLANDETS FRIMERKE-
OG MYNTSENTER AS**

HENRIK WERGELANDS GATE 52 - POSTBOKS 768, 4666 KRISTIANSAND S
TELEFON 38 02 69 02 - FAX 38 02 51 62 - E-POST: SAFE@FRISURF.NO

Hvor blir frimerkene av?

Jeg leste i avisen i slutten av september at det var et "stort behov for brukte frimerker". Dette kom fra Tubfrim på Nesbyen – et firma som tar imot frimerker, sorterer og pakker dem i forskjellige esker for salg til samlere og handlere. Når de nå får inn under halvparten av hva de fikk for ti år siden, kan man jo spørre seg hvor det blir av brev/kort og frimerker i dag? Er dette et signal om hvor mye frimerker som blir tatt vare på? Og hvor lite som brukes?

Avisartikkelen fortalte at Tubfrim i dag får inn et snitt av fire frimerker per person i Norge!

Når du sender brev, sier du til de som jobber på postkontoret at de skal stemple det pent? Sier du hvilket frimerke du vil ha på brevet du skal sende? Dette kan du bestemme. Du behøver ikke bruke samme frimerke som alle andre; det er mange andre frimerker, som har fine motiv, som du kan bruke.

Husk at det er de frimerkene som blir kjøpt på posten nå som vi skal samle på i fremtiden. Så si på postkontoret hvilket frimerke du vil ha, og at du vil ha det pent stemplet!

Siden sist har NFU vært på Barents 2005 i Vadsø. Vi er også å treffe under utstillingen OSLO2005 på Lillestrøm. Jeg håper å treffe deg der.

Frimerkehilsen fra redaktør
Frode

NFU
Norges frimerkeungsdoms sider

NFU-KONKURRANSEN

Det var mange som hadde sendt inn riktig svar denne gangen, dere er kjempeflinke!

Riktig svar på konkurransen i NFT nr5/2005 var Finland (Suomi).

Vi gratulerer vinnerne: Stein Olav Romslo fra Ål som får Årbok, og Fredrik Gjemmestad i Moss som får innstikksalbum fra Nordfrim.

Spørsmålet denne måneden er: I 1994 ble det arrangert vinter-OL på Lillehammer, og det ble utgitt frimerker med OL-ringene. Like etter dette ble det arrangert PARALYMPICS for funksjonshemmede. Hvilket OL-symbol har disse lekene og frimerkene?

Riktig svar sender du til:

Frode Torgriksen, Gaupeveien 28b,
3160 Stokke. Eller SMS 916 67 853.

Velkommen til Frimerkehjørnet

Kjøp og salg av frimerker, postkort, bruksbrev, FDC, sedler og mynter. Alltid stort utvalg av utenlandske samlinger, lotter og rekvisita!

Besøksadresse:

Ullevålsveien 16

Åpningstid: 10 - 17 (14)

Tlf 22 69 47 21

Postadresse:

Postboks 2616 St Hanshaugen

0131 OSLO

Møte med Kristiansand Filatelistklubbs Ungdom

I Posebyen i Kristiansand har Kristiansand FKs ungdom sine møter. Klokken er 18:00 og jeg prøver å finne inngangen til lokalene deres. Den finner jeg inne i bakgården, hvor jeg fort oppdager at flere innganger er. Da jeg endelig kommer inn i rommet hvor klubben har møte, yrer det av liv. Frimerkene er allerede tatt fram, og jeg finner meg fort til rette i det store rommet. Det er godt humør i klubben og dette er smittsomt: jeg tror alle som er på møtene i denne frimerkeklubben går derfra med et stort smil om munnen!

Petter Taraldsen er juniorleder og har full kontroll over alt som skjer. Aase Grytten er assisterende leder. Frimerker er i fokus; på møtet er det satt fram frimerker

og klipp som det letes gjennom med stor iver. Jeg får kikke på samlingene til de medlemmene som er på møtet, og her er det mye artig å se: flotte samlinger med bl.a. katter, tog, hester, skip, biler,

Jostein Taraldsen med jernbane/tog og Simon Gislefoss med sin speidersamling.

Halvveis ut i møtet er det tid for konkurranse. Kristina leder an i frimerkebingo, og Aina hjelper til. Alle er ivrig med, store som små. Spenningen stiger for hvert frimerke som blir lest opp. Premie blir det til vinnere, og premiene sitter løst. Premiene er motivfrimerker og andre filatelistiske objekter som ungene samler på. Seniorene er også flinke til å gi fine premier, påpeker Petter. Møtet avsluttes med boller

og brus, noe som alle setter pris på. Møtene handler mye om det sosiale, og medlemmene har det gøy på møtene. Det er ikke alltid like lett å finne alle godbiter av frimerker og brev som hører til i

Aina H.W. Malja med hester og Kristina Kvåle Kårikstad med dyr.

romfart, speider og mye mer. Noen har samlet i mange år, mens andre ikke har samlet så lenge. De som har samlet i en litt lengre periode, har montert opp sine egne samlinger. Mange av disse var utstilt på Agder-05 i april, og minst en av

Kevin Haukvik og bestefar Håkon som hjelper til med å lete etter dinosaurer.

disse vil du se på OSLO 2005.

Medlemmene jobber med å utvikle sine samlinger; kanskje vi får nye nasjonale og internasjonale utstillere om kort tid?

Aase Grytten viser Linda Therese Abrahamsen og Subasna Kasinathan frimerker i en frimerkekatalog.

Aina og Silje.

Klubben reiser også på bytteturer til Nørresundby i Danmark første helgen i februar hvert år. Da er

Klubben har 12 medlemmer og oppmøtet er så å si 100% hver gang, så klubben kan trygt sies å være aktiv og med topp engasjement blant medlemmene.

og selvfølgelig papirtyper, fosfor, tagging, hvor de er festet, om de har nummer, hva slags nummer og så videre. Hvis du ser i Norgeskatalogen, får du en grei oversikt.

Det er hele tiden utgitt frimerkehefter med forskjellig mellomrom: noen med måneder mellom utgivelsene, andre med noen år mellom hver utgivelse.

Hvis du samler på frimerker med motiv, kan du bruke omslaget på frimerkeheftene når du monterer samlingen din. Omslaget på frimerkeheftene har i dag et motiv som forteller noe om frimerkene og/eller anledningen til at de er utgitt. Men slik har det ikke alltid vært: de første frimerkeheftene som ble utgitt hadde derimot informasjon om hvordan folk skulle skrive adressen på brevet (helt sant!) og hvilken valør/pålydende det er på frimerkene inne i heftet.

Heftemerker er som oftest bruksfrimerker med valør / pålydende som er vanlig porto for Norge, Norden, Europa og Verden. I de siste årene har frimerkeheftene normalt blitt utgitt til årstider: til sommerferien for turister, og til Jul da vi sender aller mest post her i landet. Det utgis også frimerkehefter til andre tider av året, men dette er to anledninger som ofte går igjen.

Frimerkehefter

Frimerkehefter er ikke noe nytt: allerede i år 1900 utga USA sitt første, og land som Canada, Nederland og New Zealand flulgte fort etter. Her i Norge kom det første frimerkeheftet i 1904 – FH 1 (med NH76y – 5 øre posthorn). Men i dag finnes bare en håndfull av

heftene fra de første årene. Etter hvert er det blitt vanelig med frimerkehefter og det er til nå utgitt 139 hefter hvis vi tar med årets julemerker – som det attpåtil lukter kanel av! Men det er enda flere hvis vi regner alle hefter som er solgt fra automater.

Et lite utvalg av nyere norske frimerkehefter viser stor variasjon i omslags-design. Vi ser også hvordan noen har kontrollnummer stemplet på blokkmarginen. Ifølge Norgeskatalogen avhenger det av trykkeriet hvor mange hefter som får slike nummer. Fra Emil Maestue fikk hvert 5. hefte et nummer. Hos Norges Banks seddeltrykkeri ble annethvert hefte nummerert. I dag trykkes de fleste hefter hos Joh. Enschedé i Nederland, og da blir ca 50% av (første)opplaget påført kontrollnummer. Hvordan merkene festes til heftet kan være enda mer komplisert!

**Viste du at første post-
befordring/postforsendelse
med bil i Norge gikk mellom
Otta og Åndalsnes i 1913?
Dette var en revolusjon som
gjorde at posten kom mye
fortere fram.**

Adresser

Norges Frimerkeungdom
www.frimerkeungdom.no

Redaktør, NFU
Frode Torgrimsen
Gaupeveien 28 b
3160 Stokke
tlf. 33 36 55 57
GSM 916 67 853
epost frodet@tele2.no

Foto: Ulrich Felzmann Briefmarken-Auktionen

Hvem ville trodd deg hvis du hadde sagt at et av verdens mest sjeldne frimerker kom til å være fra vårt årtusen? I dag kjennes det bare to stykker av dette merket som viser den klassiske filmskuespilleren Audrey Hepburn. Da merkene var trykket, sa familien til Audrey at de ikke likte frimerket, og derfor nektet de posten i Tyskland å utgi dem. Slik gikk det til at alle merkene ble brent, men de hadde glemt at et par små ark hadde blitt sendt til Finansdepartementet for godkjenning. Og der slutter alle spor... for merkene forsvant! Men to år senere dukket det opp et merke – det ble funnet av en frimerkesamler som sorterte frimerkeklipp. Han skjønte straks at det var noe rart med merket, og kom på TV da han fortalte om funnet sitt. Tidligere i år var det noen som overtalte ham til å selge merket, og prisen ble rundt 400 000 kroner! Men så dukket det opp enda et merke i en sekk med frimerkeklipp, og da begynte man å tippe at noen i Finansdepartementet hadde brukt merkene til å sende brev med. Dette merket har attpåtil fin hjørnemarg, og nå i oktober ble det solgt på auksjon i Tyskland. Tyskere har det med å være punktlig, så 8/10 kl 14:22 er nøyaktig salgstidspunkt. Men kan du tenke deg hvor mye hun som kjøpte det måtte betale? 135 000 Euro eller litt over én million kroner! Vi vet heller ikke for sikkert om hun kjøpte det til seg selv, eller for en annen.

"Snakk om galskap", vil nok noen si, men det beviser jo at man kan finne like sjeldne frimerker i en pose med klipp i dag som man kunne for over hundre år siden. Nå vet du hva du kan være på utkikk etter!

INTERNETTAUKSJON MED NYE OBJEKTER HVER DAG!

Hver dag legges det ut nye objekter
på www.samlerborsen.no

I tillegg har vi også våre populære
månedssauksjoner. Neste er 8/12! Se
vår internettside eller be om katalog.

Stor fargekatalog – og alt på Internett! www.samlerborsen.no
salg@samlerborsen.no Tlf +47 2242 1111 Fax +47 2242 1121

Du kan by
direkte på nett!

SAMLER
FRIMERKE

BØRSEN
AUKSJONER

**VISNING OGSÅ
I VÅR BUTIKK!**

Frimærker i Forum

11.-13. november 2005

Nordeuropas største frimærkemesse
60 handlere og postvæsener med et
eventyrlig kæmpe udbud af frimærker
- kom og find nye frimærker til din samling

Du kan opleve mange spændende aktiviteter, bl.a.:

- H.C.Andersen udstilling
- gastronomi og smagsprøver
- Udstilling af spændende og unikke frimærkesamlinger
- Frimærke Tá selv bord
- specielle aktiviteter for ungdommen

Åbningstider:

Fredag den 11. november kl. 10-19

Lørdag den 12. november kl. 10-17

Søndag den 13. november kl. 10-17

Entre kr. 30,00

Partoutkort kr. 40,00

(Alle under 16 år gratis adgang)

Tá Metroen helt til

Forum - København
Julius Thomsens Plads 1
1925 Frederiksberg C

www.frimforum.dk

Arrangører: Post Danmark, Frimærker - Post Greenland - Postverk Føroya -
Danmarks Filatelist Forbund - Danmarks Frimærkehandlerforening

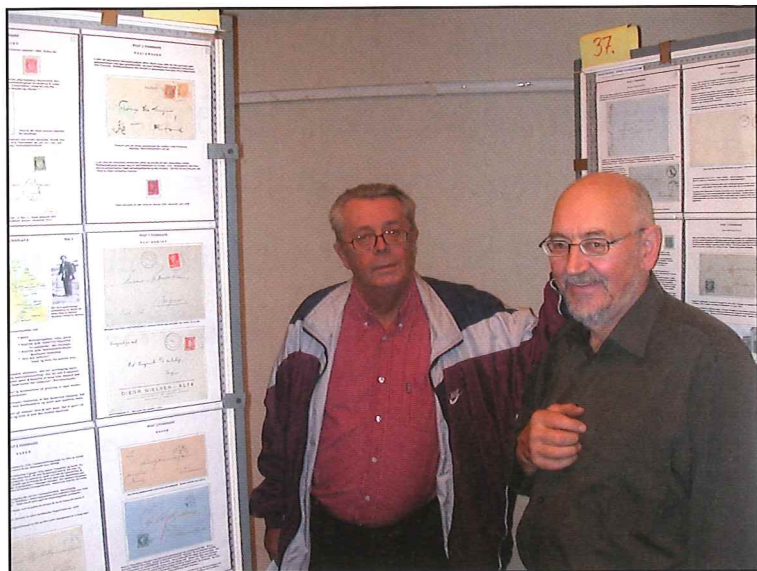
Rapport fra **BARENTS 2005**

For første gang i historien ble det avviklet en frimerkeutstilling nord for Tromsø. Det var den driftige Vadsø Filatelistklubb som sto som arrangør av "Barents 2005". Den regionale utstillinga fant sted på Rica Hotel Vadsø i perioden 30 september til 2 oktober 2005.

Det er en ganske stor jobb å arrangere en regional frimerkeutstilling, og når en klubb skal gjøre dette for første gang, er det mange spørsmål og problemer som må løses, men dette hadde Vadsø Filatelistklubb greid aldeles utmerket. Man har pratet og planlagt utstilling i Vadsø i de siste 2-3 år, og det er bare å håpe at det vil bli flere utstillinger i Finnmark.

Utstillinga var praktisk talt midt i byens sentrum, i et av hotellets største rom, et lokale som var helt greit for et slikt arrangement. Juryen hadde fine arbeidsforhold, og det mest gledelige var at det kom en jevn strøm av skuelystne. Det var faktisk ganske mange å se mellom rammene også!

Utstillingen holdt et meget høyt nivå, noe som gjenspeiler

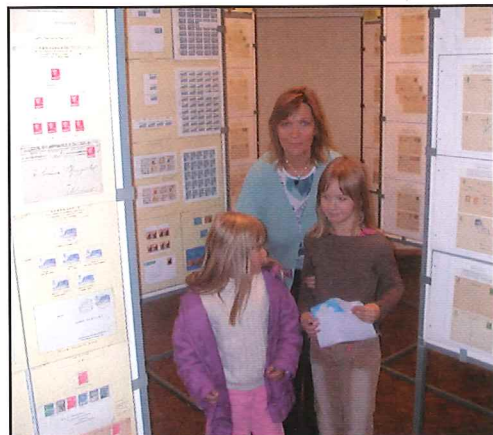

To fornøyde førstegangsutstillere: Magne Sjønes (posthistorie fra Finnmark) og Inge Fred Dervo (poststeder i Tana).

seg i utstillingsresultatene. Gledelig var det at det var flere førstegangsutstillere; det er meget positivt at det kommer nye utstillere til. Posthistoriske samlinger var det flere av, og med tyngdepunkt på den nordlige landsdel. Dessverre så var det ikke noen samlinger i ungdomsklassen denne gang, men et seminar i regi

av Norges Frimerkeungdom kan forhåpentlig hjelpe til å styrke ungdomssatsingen i regionen. NFU var også til stede med en standt, hvor de bl a delte ut frimerker og snakket om frimerker til de yngste besøkende.

Juryen besto av Geir Lunde (juryens formann), Knut R

Rasmussen og Yngve H Lundblad. Med seg hadde de en juryelev fra Finnmark, Ernst Bendiksen, som gjorde en utmerket jobb.

Vadsø Filatelistklubb hadde laget et flott lokalt frimerkehefte og en smakfull utstillingskonvolutt. Utstillingskatalogen var fin og hadde gode artikler. Særstempleet var originalt, med motiv av en kongekrabbe.

Utstillingsresultater:

Vermeil:

Bjørn Wikan "Posten på Hinnøya" 82 poeng og Norsk Filatelistforbunds ærespris.

Jan Lauritsen "Finnmark før 1900" 82 poeng og Hålogaland Filatelistklubbs ærespris.

Terje Heskestad "Flekkefjord kommune" 80 poeng og Vadsø Filatelistklubbs ærespris,

Odd Arve Kvinnesland "Skipsekspedisjoner Finnmark/Troms" 79 poeng og Troms Filatelistklubbs ærespris,

Jan Lauritsen "Russland via Vardø" 77 poeng,

Chrisoffer Khars "Knudsens Brevkort 1910-1936" 75 poeng og

Arve Døvre "Fra Havningsberg til Grænse Jakobselv" 71 poeng og Sør-Varanger Filatelistklubbs ærespris.

Stor Sølv:

Erling Johan Aune "Hviterusslands posthistorie fra 1823 til 1940 tallet" 68 poeng og

Vadsø Postkontors ærespris.

Sigurd Tøllefsen "Norge spesialsamling" 58 poeng og Alta Frimerkeklubbs ærespris

Ivar Ørrestein-Farstad "Cyprus postal history, city stamps and post, for about 100 years" 66 poeng og Vardø Filatelistklubbs ærespris.

Knut A. Wedø "Norge 1855-2005", 66 poeng, Ole T. Johansen "Posten langs Tanaelva 18900-1975". 66 poeng.

Fra åpningen: Fylkesordfører Helga Pedersen viser frem utstillingens "medalje". Nå er det jo slik at mange velger gjenstander istedenfor medaljer til premieringen, og denne lekre bollen med utstillingens logo var virkelig et originalt påfunn.

At juryens notater er utfyllende, verdsettes høyt av utstillerne. Siden det er begrenset med plass på et dommerskjema, blir det ekstra viktig å få til en gjennomgang av samlingen med dommerne for å få råd og vink om feildisposisjoner og mulige forbedringer.

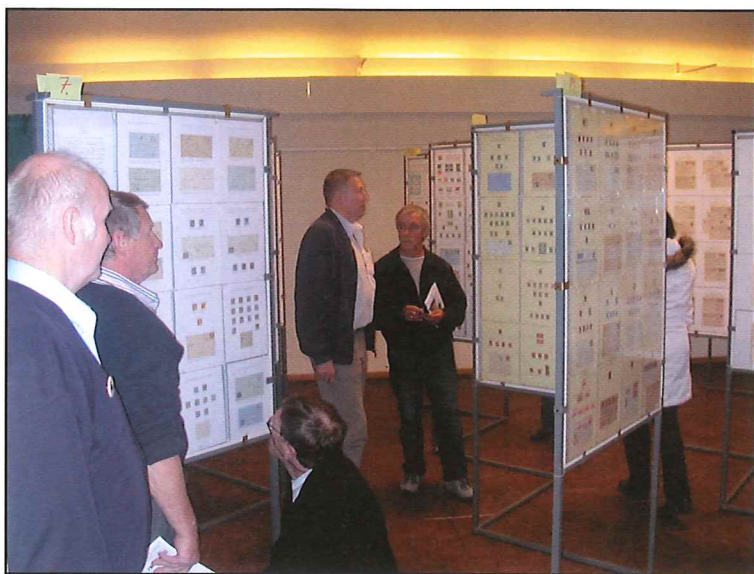
Sølv:

Johnny Nygård "Krigspost" 61 poeng, Jan Lauritsen "Øst-Finmarken etter 1900", 60 poeng.

Forsølv Bronse

Arne Ofstad og Louis Øverng "Posten i Vikna Kommune" 59

poeng, Ferdinand Eines "Posten i Båtsfjord i 100 år 1872 - 1972" 58 poeng, Inge Fred Dervo "Poststeder i Tana" 54 poeng, Karl Kalvik "Bilder fra Rogaland" 51 poeng og Mangne Skjånes "Posthistorie fra Finnmark fra 1850 og til ca 100 år framover" 51 poeng.

"Finnmark er et stort fylke, men det var observert medlemmer fra klubbene i Vardø, Sør-Varanger og Lakselv foruten fra arrangørklubben selv. I tillegg var også medlemmer fra Tromsøklubben til stede. Og det er dette som er noe av hovedhensikten med en regional utstilling: Samlere fra regionen kan møtes på tvers av klubbene med tanke på å knytte kontakter og å få motivasjon til å utvikle hobbyen videre". Slik oppsummerte regionkontakt Jan Lauridsen den vellykkede utstillingen.

Bronse

Knut Følstad "Ceylon/Sri Lanka
Frå britisk koloni via dominion til
sjølvstendig republikk" 47 poeng.

Utstillingsstempelet på korrekt
frankert boblekonvolutt for
innenlands B-post opp til 100 gram.

Yngve H Lundblad

som gladelig tok på seg oppgaven
med å rapportere til NFT.

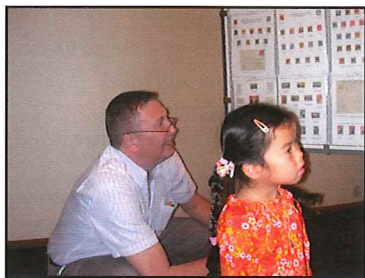
PS: Vardø Frimerkeklubb har
allerede overtatt stafettpinnen
og vedtatt å arrangere utstilling
i Vardø i 2007 i forbindelse med
at Vardøhus Festning og kirken
markerer 700-års jubileum.

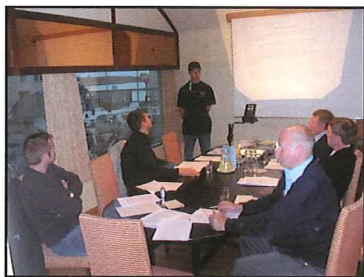
Mange fant veien til utstillingen og
lot seg fascinere av det de fikk se.

Fra banketten: Fru Tennås, Yngve H
Lundblad og Petter E Pedersen.

En ung jente sammen med Knut
Følstad ser storøyd på hans Sri
Lanka-samling.

Fra NFUs ungdomslederseminar.

Arbeidet i kulissene: Juryformann Geir Lunde (t.h.) og Yngve H Lundblad
finregner poeng og fyller ut dommerskjemaene. Vi får anta at det således
er Knut Richard Rasmussen eller Ernst Bendiksen som har tatt bildet.

BE OM VÅRE GRATIS TILBUDS- OG AUKSJONSLISTER

BRUNSÆL FRIMERKEFORRETNING

☐ JA, JEG VIL MOTTA GRATIS LISTER FRA
**BRUNSÆL FRIMERKEFORRETNING, THV. MEYERSGT. 47,
PB. 2041 GRÜNERLØKKA, 0555 OSLO**
TLF.: 22 37 79 63. FAX.: 22 71 99 25

NAVN: _____

ADR.: _____

POSTNR. & STED: _____

Det store jubelåret for Norge nr 1: Flere nyoppdagede stempler

Her kommer omsider tredje og siste artikkel om stempler på Norge nr 1 som jeg har registrert etter utgivelsen av *Norway Number One – the new handbook*, 2. utgave. Den første artikkelen handlet om blekkannulleringer; den andre om nummerstempler. Denne gangen blir det en ganske så variert blanding.

Blå 3-rings nummerstempler

La meg først få supplere listen over nyregistrerte blå 3-rings nummerstempler:

327 – VAAGEN

Forrige gang glemte jeg i farten en nyhet som min gamle forbindelse i Tyskland, Franz Josef Günnewig, sendte meg sist vinter. Han har nemlig klart å finne et vakkert NK1 med normalt gode marger på alle fire sider, og et helt, rettvendt, sortaktig blått 3-rings nummerstempel 327 fra Vaagen. Dette er ikke registrert tidligere. Innkjøpsprisen har jeg dessverre ikke fått noen opplysninger om.

315 – TVEDESTRAND

På Skanfils auksjon nr 144 i mai 2005 dukket det opp ytterligere et tidligere ikke registrert blått 3-rings nummerstempel. Som objekt 6077 i katalogen sto nemlig et NK1 med vakkert 3-rings

nummerstempel 315 fra Tvedestrand. Selve merket har to gode og to smale marger, men stempelet er helt, rettvendt, og tydelig blått. Utropet var kun 700 kroner, og det ble faktisk også tilslaget!

Sorte stedsstempler

Så skal jeg over til en del nyregistrerte stedsstempler. Det er ikke så mange, men de som jeg har funnet er interessante. La meg imidlertid få begynne med en liten korleksjon til min egen NORWAY NUMBER ONE:

ØKLANDSVAAG (58A)

I min bok har jeg ført opp dette stempelet som kjent slått i sort som enringstempel med typer i stenskrift under oversikt E på side 85. Dette er feil. Stempelet har i virkeligheten små antikvatyper, og skal følgelig flyttes over til oversikt D på side 84. Vi kjenner foreløpig bare ett eneste NK1 med dette stempelet. Dette ene hørte hjemme i den store Fossum-samlingen, og ble solgt på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1618. Utropet var kr 10000 mens tilslaget ble 21000 ekskl. prov. og omk. Trolig en riktig pris for en stor raritet. Det aktuelle merket har to brede og to normale marger,

mens det sorte stempelet er nesten fullstendig, rettvendt, bortimot luksus, med datering 10-2-1859.

BRØNØ (58A)

En stor nyhet frembys på Moldenhauers auksjon nr 64 høsten 2005, nemlig et NK1 stemplet BRØNØ med små antikvatyper. Merket er bredrandet, og det sorte stempelet BRØNØ 12-12-1859 er klart, tydelig, og bare litt forskjøvet mot høyre. Et praktobjekt. Utropsprisen er satt til kr 10000, og resultatet skal være klart i løpet av helgen 11.-12. november.

AREMARK (59)

For noen år siden dukket det opp et bredrandet, vakkert merke med et litt skjevt plassert, men nesten helt, klart og tydelig enringstempel AREMARK 27-4-1859 med typer i stenskrift. På den tid var dette ikke tidligere registrert. Ifølge de foreliggende opplysninger, befant merket seg i en forholdsvis liten samling som ble levert inn til auksjon hos Germeten. Resten av samlingen var ikke noe spesiell, men den inneholdt altså denne godbiten. Merket ble først røpt ut til kr 20000 på Germetens auksjon nr 58 i 2000, mens tilslaget ble hele 44000 kroner. Etter å ha vært i Fossum-samlingen kom det opp på ny på Moldenhauers auksjon nr 62 i 2003 som objekt nr 1698. Nå var utropet halvert til 10000 og tilslaget fulgte i samme skala da det ble 22000 kr.

Blå stedsstempler

Det har også dukket opp to tidligere ikke registrerte stedsstempler i blå farge.

CHRISTIANIA type II (45A)

På Germetens auksjon nr 58 i 2000 var objekt nr 1079 en lott med i alt fem NK1 med forskjellige blå stempler, deriblant et med CHRISTIANIA type II. Det aktuelle merket har tre brede og en normal marg, mens CHRISTIANIA-stempelet er nesten fullstendig, sidevendt og tydelig blått. Utropet for hele lotten med fem merker var bare 2000 kroner, mens tilslaget ble 7000.

Et annet NK1 med samme CHRISTIANIA-stempel ble budt ut som objekt nr 249 på DANO Topp-auksjon nr 77 i 2001. Dette merket var med et helt, rettventd og nesten sentrisk plassert CHRISTIANIA type II datert 5-7-1856. Ifølge attest FCM skal stempelet være blåsort. Dette vises dårlig på illustrasjonen, men vi må gå ut fra at Moldenhauers vurdering av stempelfargen er riktig. Posisjonen skal være A46. Utropet for dette merket var 2000 mens tilslaget ble 3100.

ALTEN (48A)

Et NK1 med del av blått ALTEN (48A) har nettopp dukket opp

som objekt nr 312 på Postiljonens auksjon nr 186 i oktober 2005. Merket er bredrandet med et pent blekk-kryss, men har i tillegg fått ca en tredjedel av et tydelig blått stedsstempel ALTEN (48A). Dateringen har dessverre falt utenfor merket. Som utrop står det bare *Bid* i katalogen, dvs gi bud, mens tilslaget ble €210 + prov. og omk.

Diverse stempler

Resten av denne artikkelen vil handle om en rekke forskjellige stempeltypen, hvorav noen nok må betegnes som meget diskutabel. De vil også bli kommentert hver for seg. La oss imidlertid begynne med en som jeg selv holder som udiskutabel.

Signetstempel "løve i ring"

Det har lenge vært kjent et signetstempel på NK1 som åpenbart må ha vært laget med en av de offisielle lakksignetene som i sin tid var i bruk på poststedene. Det er omtalt i monografien over Norge nr 1 fra 1955, samt omtalt og avbildet

på side 68 i bind I av håndboken fra 1963. Undertegnede har laget et rentegnet avtrykk basert på figuren i håndboken. På denne type lakksigneter var det alltid en tekst som viste hvilket poststed som signeten tilhørte. Dessverre har den som rentegnet figuren i håndboken fra 1963 ikke klart å få med bokstavene. Slikt ble ofte gjort med vilje for å villede potensielle forfalskere.

På Germetens auksjon nr 66 i 2004 dukket det som objekt nr 1216 omsider opp et merke med stempelavtrykk som åpenbart er gjort med den samme lakksignetten, slått i blått opp-ned på merket. Selve merket har tre brede/gode mager, men er snauklippet på den fjerde siden. Utropet hos Germeten var kr 10000, mens tilslaget ble 8000. Det er antydnet at avtrykket er med lakksignetten fra Ulvig poståpneri, men diameteren stemmer ikke. Det er ikke lett å lese teksten langs kanten, men personlig vil jeg tolke denne som D... ..DESNAES (Gjelsvik 2005). Det naturlige spørsmålet blir da om den fulle teksten virkelig er DAMPSKIBET LINDESNAES. Jeg har

forsøkt å måle meg rundt langs stempelavtrykket, og får dette til å passe helt perfekt. Det ser således ut til at vi kan registrere ytterligere et skipsstempel på Norge nr 1, nemlig en lakksignet fra dampskipet "Lindesnæs" i blått.

Så fortsetter jeg med fem ulike, til dels meget spesielle stempler på NK1, som alle kanskje virker litt tvilsomme.

Stor PD i ramme

Liten PD i ramme er kjent fra før og avbildet i min bok NORWAY NUMBER ONE. Jeg har registrert i det minste fire, alle slått i rødt. Noen stor PD i ramme har jeg imidlertid ikke sett før den dukket opp som objekt nr 1410 på Moldenhauers auksjon nr 60 i 2001. Selve merket har meget små marger, og må vel sies å være nesten snauklippet. Det har også en blå blekkstrek på tvers av den øvre delen av merket, samt altså en del av et åpenbart stort PD-stempel slått i rødt nederst på merket. Hvor i verden man måtte ha brukt et sådant PD-stempel er ukjent for meg. Når man ser på merkets kvalitet, har jeg imidlertid en sterk følelse av at det her har vært foretatt en slags "filatelistisk redningsaksjon". Jeg er derfor sterkt i tvil om denne annulleringen er ekte eller ikke. Den som vet noe mer om dette, må være så vennlig å si ifra. Utropt for dette objektet i 2001 var kr 10000 mens klubben falt på 9000. Etter å ha vært i Fossum-samlingen ble det på ny auksjonert hos Moldenhauer (nr 63) i 2004 som objekt nr 1662: da med utrop 5000 og tilslag 4500.

Datostempel 5-2-1858

Et NK1 med et meget merkverdig datostempel dukket opp som objekt nr 1078 på Germetens auksjon nr 58 i 2000. Det dreier seg om et ikke tidligere registrert, næmest lineært, datostempel 5-2-1858. Selve frimerket har meget smale

marger på alle fire sider, og er oppgitt også å ha en tynn flekk. Stempelet er i sort, og er antydnet å være fra et utenlandsk stempel hvor bare dateringen er blitt synlig på merket. Også her har jeg en sterk følelse av at vi står overfor en filatelistisk redningsaksjon. Objektet ble da også presentert og solgt "as is" med utrop kr 1000 og tilslag kr 1200.

7-streks rist i ring

Et merke med et meget uvanlig riststempel dukket opp for noen år siden. Stempelet likner litt på et gammeldags brennmerke, og kan best beskrives som 7-streks rist i ring. Hvor jeg så det første gang, har jeg dessverre ikke notert meg, men merket havnet i Fossum-samlingen og kom opp på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1663. Utropt var satt til 10000 mens tilslaget ble 18500.

Hva er så dette? Det har blitt antydnet at det dreier seg om et utenlandsk stempel, men hittil er det ingen som har fremlagt noen ordentlig dokumentasjon på dette. Selve merket er pent, med tre brede og en normal marg, og også stempelet virker pent selv om det har "hoppet" eller blitt slått to ganger. Merket har imidlertid tydelige spor etter blekkstreker som er forsøkt fjernet. Også her lukter det derfor filatelistisk redningsaksjon. Det kunne være interessant å vite hva våre autoriserte eksperter mener om dette.

Liten stjerne i sirkel

Dette stempelet omtales noen ganger som "Davidsstjernen", men dette er en helt feilaktig betegnelse. Stjernen er riktignok sekskantet, men er seksjonert på en helt annen måte enn Davidsstjernen. Et rentegnet avtrykk i naturlig størrelse er gjengitt i min bok om Skilling Oscar-merkene (Gjelsvik 2002). Dette avtrykket ble rentegnet på basis av to registreringer på 4 sk Oscar – det ene på et merke med tydelig fjernet blekkannullering, det andre på et merke med skittent papir. I begge tilfeller var det lille stjernestempelet slått to ganger i sort på merket. Begge objektene luktet av filatelistisk redningsaksjon.

I de senere år har det dukket opp to NK1 med det samme stempelet. Det første kom på Germetens auksjon nr 66 i 2004 som objekt nr 1223. Dette merket var med gode/brede marger, hadde fem parallelle blekkstreker som virket litt bleket, og med to tydelige avtrykk av det lille stjernestempelet. Utropt var kr 5000 mens tilslaget ble 13000. Det andre merket kom på Germetens auksjon nr 67 i 2004 som objekt nr 1199. Her var det et merke med smale marger, og etter min mening tydelig bleket blekk-kryss, samt et enkelt avtrykk av det lille stjernestempelet. For dette objektet var utrop 5000 mens tilslaget ble 4000. For begge disse merkene virker det som om stjernestempelet er blitt satt på i ettertid i et forsøk på en filatelistisk redningsaksjon.

Alternativt kan det dreie seg om et

tidlig brukt eierstempel. Den slags stempler har riktignok vanligvis vært satt på baksiden, og var litt av en mare for oss samlere på 1950-tallet, men man skal ikke utelukke at tidligere tiders samlere kan ha satt dem på forsiden.

Blå epsilon-stempler

Ytterligere en merkverdighet har vært på markedet noen år. Et NK1 med et blått påtrykk som ser ut som et omvendt 3-tall eller en gresk bokstav epsilon, kom opp som objekt nr 1083 på Germetens auksjon nr 57 i 1999. Utropet var satt til 20000 mens tilslaget ble 19500. Merket var med bra marger, og hadde et forholdsvis lett 11-streks riststempel, og var dessuten med variant "sprukken plate" (posisjon D16). Det havnet tydeligvis i Fossum-samlingen, for det kom på Moldenhauers auksjon nr 63 i 2004 som objekt nr 1718 med utrop 4000 og tilslag 5500. Dette blå påtrykket har ved noen anledninger vært omtalt som "heisekroken" eller "havhest-stempelet".

Ved den siste auksjonen ble det antydnet at det kunne dreie seg om en form for beskyttelsesstempel, en slags forløper til de senere private firmagjennomhullingene, fra et firma i Moss. Dette stemmer imidlertid dårlig med et ganske tilsvarende merke som jeg i 1998 fikk tilsendt fargefotokopi av fra firmaet Frimærke Børsen i Danmark. Her dreier det seg om et beredret NK1 med sidevendt 3-rings nummerstempel 75 type 2 fra Frederikshald. Det blå påtrykket er helt likt det på det foregående

merket. For det sistnevnte vet jeg ikke noe om hva det eventuelt ble solgt for.

Løsningen på dette problemet ble imidlertid funnet allerede på 1950-tallet. I NFT for 1957 omtales nemlig på side 148 to stykk NK2, begge med det samme epsilon-stempelet, og begge merker i dårlig kvalitet/forfatning. Det ene merket hadde en liten del av et NORDLAND-stempel; det andre en liten del av et uidentifiserbart stedsstempel. Man stilte seg den gang spørsmålet: Hva er dette? Løsningen kom på side 192 i samme årgang av NFT. Her nevnes det først at det blå epsilon-stempelet også er kjent på NK1. Kronen på verket settes imidlertid med opplysningen om at det samme stempelet er registrert slått på flere eksemplarer av svensk 24 øre Våpen (AFA nr 10). Da må konklusjonen nødvendigvis bli at det nok dreier seg om et privat stempel, kanskje brukt som eierstempel, og kanskje satt på merker som et ledd i filatelistiske redningsaksjoner.

Kilder:

Gjelsvik, Tore 2000. Norway Number One. The New Handbook. 2nd edition. Oslo/Bergen: Norsk Filatelistforbund og Filatelistisk Forlag AS.

Gjelsvik, Tore 2002. Norway - The Skilling Oscar Stamps. Oslo/Bergen: Norsk Filatelistforbund og Filatelistisk Forlag AS.

Gjelsvik, Tore 2005. Signetstempel "Løve i ring" på Norge Nr 1. Trondheim: NFF-Varianten nr 2/2005, sidene 4-5.

Tore Gjelsvik

som avslutter jubelåret med å la jubelen stå i taket!

Kilder til artikkelen om de grovtaggede NK51, 52 og 56 (fortsett fra s36-39).

Anderssen, Justus og Henrik Dethloff 1914. *Norges Frimerker 1855-1914*. Anderssen, Justus og Henrik Dethloff 1924. *The Postage Stamps of Norway, 1855-1924*. The Stamp Lover. Vol XVII No 2. Side 24.

Hansen, Svend Wiegand 1986. *Perforeringsnøkkel for 20mm-utgaven og for antikvamarker*. NFT 1/86. Side 18.

Middelthun, Charles B 1942.

Middelthuns Råd og Vink for Frimerke-Samlere.

Opheim, jr, Henrik 1928. *Norway Stamp Catalog 1929*.

Sjønnung, Jørgen 1991a.

Centraltrykkeriets 5 øre plate IV (NK nr 52 IV). NFT 5/91. Side 180-183.

Sjønnung, Jørgen 1991b. *Det norske postverkets perforeringsmaskin fra 1863*. NFT 10/91. Side 372-380.

Wise, Ernest H 1975. *Stamps of Denmark, Iceland and Norway. The earlier issues*.

Håndbok over Norges frimerker. Vol 2, 1966. Filatelistisk forlag / Norsk filatelistforbund.

Håndbok over Norges frimerker, Centraltrykkeriets produksjon. Bind II, VI, VII og VIII. Filatelistisk forlag / Norsk filatelistforbund.

Norgeskatologen / (Norges Frimerker). Utgavene 1929, 1942, 1947, 1955, 1963, 1967, 1986/87, 1998, 2000, 2002, 2003, 2006. Oslo Filatelistklubb.

Attester fra: Geir Flatheim, Slamovir Kaiser, F C Moldenhauer jr, Harry Snarvold.

Postens samlinger (det som vi tidligere kalte Postmuseet).

Auksjonskataloger, salgskataloger og -lister: Finn Aune, Oslo Frimerke og Myntsenter, Kjell Germeten AS, Robert Larsen, Dano Frimerkeauksjoner, F C Moldenhauer AS, Samler Børsen, Frimerke Børsen, Robson-Lowe, Skanfil AS, T Tvedte, Brunsæl frimerkeforretning, Frimerkehuset AS, Nutmeg Stamp Sales.

Korrespondanse og notater fra: Geir Flatheim, Marius Gabrielsen, F C Moldenhauer dy, Georg Størmer, Harald Tysland, Bjørn Eilert Wang.

Denne artikkelen sto første gang på trykk i The Posthorn – medlemsblad for Scandianvian Collectors Club i USA – i februar og mai 2003, og vi takker SCC for at vi får gjengi del 2 her. Bjørn Kristian Wang mottok den gang "The Frederick Brofos Award" for årets beste artikkel 2003 av SCC. Her i NFT publiserer vi nå en revidert utgave på norsk, oppdatert med nyregistreringer. Vi håper lesere som har ytterligere informasjon eller kommentarer vil ta kontakt slik at forskningen på disse tre utgavene kan komme et steg videre. Siden første del av artikkelen ble publisert, i NFT 6/05, har forfatteren allerede mottatt mange henvendelser, og takker for verdifulle bidrag.

De grovtaggede variantene fra 1892/1893

Den andre bruksperioden med grovtagget perforatorkam synes ikke å ha en logisk årsak. Høyst sannsynlig er det snakk om tilfeldig bruk, som en nødløsning, mens det vanlige utstyret ble overhaldt eller reparert. Det kan også tenkes å ha vært en ny test av nålekammen for å finne ut om den nå virket etter hensikten, da årsaken til innkjøpet av denne tross alt var å pensjonere den gamle. Basert på antakelsen om at den kortvarige bruken av den grovtaggede kammen i oktober 1892 skyldtes skjøre nåler, er det trolig at det samme har gjentatt seg denne gang. Derfor har den grovtaggede kammen bare vært i bruk i et meget begrenset tidsrom, og resultatet er at ytterst få ark ble perforert med den.

Frimerkene som ble laget i løpet av denne korte perioden, kan best gi ledetråder til hva som faktisk hendte. Samtlige frimerker fra denne produksjonen er av 3-øres valør, men både med antikva og stolpeskrift. På dette tidspunkt hadde samtlige 5-øres merker fra den første epoken blitt ferdigstilt, og var allerede i bruk.

For å analysere denne gruppen, må vi faktisk starte med antikva-merket NK56 B. Denne utgaven har blitt sporet til bruk i minst fire forskjellige byer. Det mest betydningsfulle salgsstedet for vårt vedkommende, er Bergen. Minst fire eksemplarer er kjent brukt i Bergen fra desember 1893 og ut februar 1894. Dette sammenfaller også praktisk talt med samtlige kjente eksemplarer av NK51 IVb vt1, som først er kjent stemplet Bergen 19. desember 1893. NK56 B finner vi først stemplet påfølgende

dag (se illustrasjon 11). Dette synes å indikere at

begge merkene-utgavene ble sluppet fra posthuset i byen omtrent samtidig, og at de ankom i samme forsendelse fra frimerkeforvalteren.

Bergen postkontor mottok to forsendelser med 3-øres frimerker i siste halvdel av 1893. 500 ark ble levert så tidlig som 7. juli, med ytterligere en leveranse av 500 ark 4. oktober. Basert på trykkingsdata for NK56 B, skal det ikke ha befunnet seg antikva-merker i juli-leveransen, så de grovtaggede må ha kommet i oktober-leveransen. Det synes for øvrig også mest sannsynlig at arkene ble solgt i den rekkefølge de ankom postkontoret.

La oss derfor se på hvilket tidspunkt disse arkene ble levert fra Centraltrykkeriet til Poststyrelsen. 25. august 1893 ble de siste 872 arkene med NK51 Ivb og de første 2000 arkene med NK56 overlevert. Med tanke på bruksdatoene i Bergen, vil det være rimelig å anta at samtlige av de grovtaggede 3-ørene befant seg i denne leveransen.

En nødløsning under vedlikeholdsarbeid?

Siden begge utgavene av 3-ører ble levert samme dag til Poststyrelsen, vil jeg tro at samtlige av de grovtaggede merkene gikk gjennom perforatoren på en og samme dag. Men det mest interessante spørsmålet forblir:

Norgeskatalogens nummer 51 IV b vt1, 52 IV vt1 og 56B

hvorfor ble de tagget med "feil" nålestykke? Høyst sannsynlig vil svaret aldri komme for en dag, men jeg tror løsningen på gåten, i lys av de opplysninger som foreligger, kan være følgende:

Den første leveransen av 2000 ark NK56 var en del-leveranse av en kontrakt som lød på én million 3-øres frimerker for regnskapsåret 1892/93. Under denne avtalen hadde det til sammen blitt levert 4872 ark med NK51 IVb. NK56-leveransen på 2000 ark 25. august 1893, og ytterligere 3340 ark 12. september, kom i stand for å oppfylle avtalen for regnskapsåret.

De samme 2000 arkene (25/8) hørte til en større levering med 5370 ark til Poststyrelsen 9. august samme år. Derfor er min oppfatning at noen få overliggende ark med NK51 IVb ble tatt med i samme omgang som de første NK56.

NK56 var det første posthornmerket med antikva-typer. I forbindelse med byttet av trykkplater fra stenskrift til antikvaskrift, synes det logisk at perforatoren og annet utstyr gjennomgikk vedlikehold. Denne teorien medfører at noen få ark med stenskriftmerker fortsatt lå igjen hos Centraltrykkeriet, uperforerte, i flere uker. Jeg tror dette er en mer naturlig gang i prosessen enn at nålekammen ble byttet om og om igjen. Stempeldatoene som er registrert, indikerer også at de to forskjellige

Ill. 9 og ill. 10.

grovtaggede 3-ørene har blitt tagget på samme tidspunkt.

Finnes det andre teorier som bedre forklarer fenomenet? Jeg finner ingen bedre forklaring på at begge utgavene dukker opp til samme tid i Bergen. Det gamle nålestykket i perforeringsmaskinen hadde holdt stand i 30 år, og forsvant helt mot slutten av året. Én enkelt bruksomgang med det nye, delvis defekte, grovtaggede nålestykket mens utstyret ble overhelt er antakelig forklaringen. Og denne bruken begrenset seg til et fåtall ark i begynnelsen av juli 1893.

NK51 IVb vt1

I Norgeskatalogen 1986/87 skrev Georg Størmer at han kjente til totalt 16 eksemplarer med bruksdatoer fra desember 1893 til og med februar 1894. Av disse var 14 brukt i Bergen, ett i Christiania og ett fra Indre Sogns Postexpedition. Den seneste kjente avstempling er faktisk den fra Christiania, så sent som 1899. Norgeskatalogen 2006 oppgir 32 kjente eksemplarer. I illustrasjon 9 ses et eksemplar stemplet såpass sent som april 1894.

De grovtaggede NK51 IVb kjennes bare i én fargenyans, og den stemmer godt overens med de vanlige merkene. Vannmerkestillingene 2, 3 og 4 er foreløpig kjent.

I filatelistisk litteratur hører vi første gang om grovtaggede eksemplarer i en artikkel av Johannes Jellestad fra *Nordisk Filatelistisk Tidsskrift*, forløperen til NFT, (s 67). Anderssen og Dethloff never fenomenet samme år i sin *Norges Frimerker*, og skriver at de bare kjenner til to eksemplarer

Kjente eksemplarer av 3-øre 20mm grovtagget, NK51 IV b vt1

Nr	Bruksdato	Stempel	Notater
01	kjent ubrukt.	Ubrukt	Bekreftet oktober 2005 etter første del av artikkelen i NFT.
1	19-12-1893	Bergen Tur	Flere tagger lagt til på nedre venstre side.
2	21-XII-93	Bergen	Sterkt skadet. Fra 1. vertikale rad i arket.
3	?2-XII-93	Bergen	Utydelig foto fra gml. auk.kat.
4	22-XII-93	Bergen	Utydelig dato.
5	23-XII-93	Bergen	
6	24-12-1893	Bergen Tur	
7	24-12-1893	Bergen Tur	
8	28-XII-93	Bergen	
9	28-XII-93	Bergen	
10	29-XII-93	Bergen	Uklart 1. siffer. Antakelig 2.
11	29-XII-93	Indre Sogns Postexp.	Georg Størmer.
12	29-XII-93	Bergen	På Moldenhauers auksjon nr 64.
13	2?-XII-93	Bergen	Dato kan være 23, 26 eller 28.
14	2?-XII-93	Bergen	Utydelig foto. Meget gml. auk.kat.
15	30-XII-93	Bergen	Svakt misfarget; god tagging.
16	30-XII-93	Bergen	Skanfil auksjon 6/01 Lot 1136. Mangler øvh, tynn til høyre. = nr 32?
17	30-XII-93	Bergen	
18	30-XII-93	Bergen	
20	??-XII-93	Bergen	Uklart stempel.
21	-93	Bergen	Mangler hjørnetagg. = nr 32?
22	3-1-94	Bergen	Veldig god tagging.
23	7-1-1894	Bergen Tur	
24	27-I-94	Bergen	
25	23-II-94	Bergen	
26	7-IV-94	Bergen	Fra vertikal rad 9 i arket. Ill. 9.
27	-94	Bergen	Ill. 10.
28	23-XII-99	Christiania	Meget sen bruk?
29	Ukjent	Bergen	Tynn flekk.
30-31	Ukjent	(antatt Bergen)	Par solgt uten foto. Antakelig meget dårlig kvalitet. Eneste kjente par i så fall.
32	Ukjent	(antatt Bergen)	Skanfil auksjon 1/97 Lott 356. Mangler hjørne. Ikke foto.

i 1924. Henrik Opheim jr skriver i *Norway StampCatalog of 1929* at bare et dusin merker kjennes.

I sin bok om de tidlige danske, islandske og norske frimerker, funderer Ernest Wise på om opplaget kan ha vært begrenset til ett eller to ark. Han mener at

disse arkene ble solgt i november 1893. Jeg tror han har rett i at samtlige merker ble solgt i Bergen, men får ikke stempeldatoene til å stemme. Det er mer sannsynlig at salgstid har vært fra 19. til 30. desember 1893, altså midt i julerushet. Jeg anslår antallet

Kjente eksemplarer av 3-øre antikva grovtagget, NK56B

Nr	Bruksdato	Stempel	Notater
0		Ingen ubrukte kjent.	
1	28-IX-93	Christiania	Mangler hjørne. VM still. 2.
2	28-IX-93	Christiania	
3	2(8)-IX-93	Christiania	Attest Aune.
4	29-IX-93	Christiania	
5	29-IX-93	Christiania	
6	1-X-1893	Christiania	
7	2-X-93	Christiania	
8	2-X-93	Kristiania	Attest Aune.
9	4-X-93	Røraas	Fra vertikal rad 8 i arket.

Tidlig versjon av taggingsfeil nr 3.

10	17-X-93	Kristiania	Liten brett. Att. Enger.
11	31-X-93	Kristiania	
12	20-XII-93	Bergen	III. 11.
13	??I-93	Bergen	Fra vertikal rad 10 i arket. III. 2.
14	18-I-94	Christiania	Attest FCM.
15	-2-94	Bergen Tur	Fra vertikal rad 5 i arket.
16	8-2-1894	Bergen Tur	
17	?I-95	Kristiania	Platefeil lik den oppført

som oppgr. 37 i håndbøkene fra 1966 og 1988.

Merket er ikke oppgravert. Se ill. 13. Fra vertikal rad 6 i arket.

18	27-XI-95	Kristiania	Meget sen avstempling.
19	31-III-96	Fredrikstad	Platefeil-likhet som

merke nr 17 i oversikten. VM still. 4.

20	15-?II-1893	Kristiania	Mangler nvh. Solgt i lott hos Enger 14.11.1981.
----	-------------	------------	---

Antatte eksemplarer

21	Sept. 1893	Ukjent	Oppført hos Ernest Wise i 1975.
22	30-IX-93	Drammen	Oppført av Sjønnung.

Underkjent eksemplar

110-VII-93	Bureau Réexp. De Kra.	Germeten auk. desember 2000. Lott 1429/trukket. NK66. III. 15.
------------	-----------------------	--

til mellom 10 og 30 ark, altså fra 1000 til 3000 merker. Med en overlevelseshet varierende fra en til fire prosent for bruksmerker fra denne tidsperioden, stemmer antallet registrerte merker godt overens. Det kjennes foreløpig ett ubrukt merke, en opplysning som har tilflytt meg siden første del av denne artikkelen sto på trykk i NFT, mens ganske sikkert mellom 35 og 50 eksemplarer finnes stemplet rundt omkring. Mange av de registrerte merkene har skader.

NK56B

NK56B er et velkjent merke, med sitt undernummer i NK, og forveksles til stadighet med NK60. Merkene ble trykt samme sted, og har samme perforering. Illustrasjon 12 viser forskjellen mellom merkene. På NK56 henger posthornbøylene sammen, men ikke på NK60. Ut over dette må stempeldato benyttes.

Merkelig nok, til tross for at det finnes så få av dem, eksisterer

NK56B i to forskjellige fargenyanser: lys og mørk oransjegul, slik man også finner på den fintaggede NK56A. De lyse merkene ser ut til å ha vært brukt fra september 1893 til februar 1894, mens de mørke også er brukt senere. Håndboken fra 1988 forteller at vannmerkestillinger 1, 2 og 3 er kjent, mens jeg selv har identifisert 1, 2 og 4, hvilket kombinert tilsier alle fire horisontale VM-stillinger.

Størmer publiserte ingen oversikt over de kjente merkene, men håndboken fra 1966 forteller om 20 kjente eksemplarer. Størmer er dog overbevist om at det finnes mørketall her, men at forvekslinger med senere utgaver gjennom tidene har gjort sitt til at så få i dag er registrert. Håndboken fra 1988 sier at om lag 25 merker kjennes, samtlige brukt. Jeg har her ført opp de som jeg hittil har klart å registrere.

Med tanke på leveringen av 500 ark 3-ører til Bergen 4. oktober 1893, ser vi at dette sammenfaller godt i tid med hovedvekten av kjente avstemplinger fra andre steder i landet. Det er derfor mulig at samtlige ark med NK56B ble distribuert i slutten av september og begynnelsen av oktober det året.

Ifølge håndboken fra 1966 skal NK56B kjennes med oppgraving, men jeg har ikke klar å påvise dette. I håndboken fra 1988 er da også denne opplysningen droppet. Nesten alle oppgravingene stammer fra plate Ix som ble brukt ved senere trykninger. Og siden samtlige grovtaggede later til å ha kommet fra den første leveransen, utelukker det oppgravinger. Imidlertid har merke nr 17 og 19 i oversikten en platefeil som

III. 13: Merke nr 17 i oversikten, med platefeil.

III. 12: Posthornbøylene må granskes for å skille mellom NK56B og NK60.

Ill. 11: NK56B stemplet dagen etter det første kjente NK51 IV b vt1.

likner en platefeil nevnt i begge håndbøkene, men der fremgår det at denne platefeilen forekommer på merker som også har oppgraving nr 37. Denne platefeilen er et farget område i høyre side av hjul 2 (se ill. 13). Siden merket ikke er oppgravert, tyder det på at merket er fra en trykning før plate IX.

Mine observasjoner viser at enkelte eksemplarer av NK60, eller enda verre NK66, gjennom årenes gang har feilaktig blitt lagt ut for salg som NK56B. Et eksempel vises i illustrasjon 15. Dette merket viste seg å være NK66 og ble heldigvis trukket tilbake på auksjonsdagen. Stempeldatoen forekommer faktisk å være fra tiden før de første eksemplarene av NK56 i det hele tatt ble trykket.

Generelt

Et spørsmål som henger i løse luften, er hvor mange som opprinnelig ble produsert av disse merkene. Det eneste opplagstallet, er fra Norgeskatalogen som i mange år antydte 34 200 av NK56B, men det er lenge siden disse tallene forsvant ut av katalogen. Gjennom mine undersøkelser har jeg ikke funnet noe som dette tallet korresponderer med, annet enn at det kan være en feiltolkning av 372 ark som Poststyrelsen mottok i juli 1893 og videresendte til Frimerkeforvalteren 25. august. Angivelig skulle dette dreie seg om de siste arkene med NK51 IV b. Men jeg tror at denne forsendelsen faktisk kan ha inneholdt *samtlige* av de grovtaggede 3-ørene som denne artikkelen omhandler. Imidlertid tror jeg at arkene med de grovtaggede merkene bare utgjorde en brøkdelen av denne forsendelsen; de resterende var i etter min oppfatning vanlige fintaggede merker. Min spekulasjon

for opplagene av grovtaggede merker er følgende:

NK51 IV b vt1: 35–40 eksisterer; opplag 1000–3000. NK52 IV vt1: 120–140 eksisterer; opplag 7500–10 000. NK56B: 30–35 eksisterer; opplag 1000–3000.

Dette betyr i så fall at disse er de mest sjeldne norske frimerker solgt over skranke, med (et mulig) unntak av portomerket P15b 40 øre matt blå "å betale" som hadde et opplag av 1700 og ble solgt direkte til samlere.

De fleste gjenværende eksemplarer av disse merkene er av høyst blandet kvalitet. De mangler ofte en tagg eller to, og har varierende sentrering. Denne generelle mangelen på samlerkvalitet har høyst sannsynlig ført et stort antall merker rett i søppelbøtta. Dessuten er selve merkeutgavene temmelig vanlige, slik at merkene fort har blitt (og blir) underkjent uten nærmere undersøkelser. Især vil jeg tro dette har vært tilfellet frem til midten av forrige århundre – på en tid da relativt få samlere var klar over disse grovtaggede merkene eksistens. For å illustrere disse poengene, kan jeg sitere fra *Middelthons Råd og Vink for Frimerke-Samlere*: "En eneste manglende tagg kan redusere et ellers godt frimerkes verdi med 50 prosent. Og alminnelige gjengse frimerker som mangler en eller flere tagger, er ikke noe å samle på i det hele tatt" (Middelthon 1942, 24). Det har heller ikke hjulpet på problemet at de fleste katalogutgivere utelater å vise hvordan man skiller mellom NK56 og NK60 (i Norgeskatalogen får du selvfølgelig slik informasjon i dag).

Konklusjoner

Jeg presenterer her fire konklusjoner basert på det materialet som er tilgjengelig om disse merkene.

Konklusjon 1: De grovtaggede merkene fra 1892–93 ble laget med samme instrument som de grovtaggede utgavene fra 1894–97.

Konklusjon 2: 5-ørene ble tagget på et annet tidspunkt enn 3-ørene. Antakelig ble 5-ørene tagget i forbindelse med en test av utstyret, mens 3-ørene kan ha blitt tagget i forbindelse med et nødtilfelle eller en utstyrstest.

Konklusjon 3: De to forskjellige utgavene av 3-ørene ble perforert og levert fra trykkeriet i en og samme omgang. Denne slutningen er basert på stemplingsdatoer og kjente leveringsdatoer.

Konklusjon 4: Kjennetegn ved nålestykket i perforatoren gjør det til en relativt smal sak å posisjonsbestemme merkene til den opprinnelige vertikale arkrad. Denne informasjonen kan være til hjelp i rekontstruksjonsarbeid. Eksempelvis lar NK52 IV uten punktum etter POSTFRIM seg således lokalisere til 9. vertikale arkrad. Men her får andre, mer kvalifiserte samlere ta opp tråden.

Ubesvarte spørsmål

En del spørsmål står ubesvart mht leveranser og bruk; jeg håper vi med hjelp fra NFTs lesere en dag får svar på disse også.

Det er dessuten gledelig å registrere at Norgeskatalogens komité jobber med tanken om å gi samtlige av disse grovtaggede merkene eget undernummer.

Jeg ønsker å takke spesielt Geir Flatheim og Harald Tysland som har hjulpet meg med å identifisere og registrere mange av merkene slik at mange misforståelser kunne oppklares, blant annet et merke som viste seg ikke å eksistere.

I NFT 6/05 hadde beklageligvis forfatterens epostadresse falt ut. Den skal være:

bjornwang@msn.com

For kildereferanser, vennligst se side 35.

Bjørn Kristian Wang

som håper på enda mer feedback. Oversatt av Marius Gabrielsen, som nok har skylden for evt faktiske feil i den prosessen...

Auksjonsrapport

Oslo viste seg fra sin beste side da **Engers Frimerker** avholdt sin høstauksjon på KNA-hotellet 14-15 oktober. Hvorvidt det hadde en innvirkning på oppslutningen i auksjonslokalet, vet du som eventuelt ikke gikk dit bedre enn meg, men uansett lå nå budnummer 176 øverst i bunken på innsjekkskranken da auksjonens siste avdelinger gikk mot slutten. Før den tid hadde det blitt en ganske drøy forskyvning av det antatte tidsskjemaet, forårsaket hovedsakelig av ivrig budgivning på Telemark-lotter, postkort og interessante Norge-samlinger. Blant de sistnevnte virket det som om enkelte god-lotter gikk feberhøyt, mens andre igjen ikke vakte særlig interesse. Det tyder jo på at mange hadde oppdaget godbiter i disse lottene. Men som en budgiver sa til meg utpå ettermiddagen, så kunne nok forsinkelsene vært betydelig redusert dersom auksjonarius hadde telt litt fortere på eksempelvis postkortlottene. For når det sitter en handler med skiltet sitt skyhøyt hevet og lomma full av tusenlapper, så er det jo lov å hoppe høyere enn 100-lapper på lotter som har lave utrop.

Lott 1068 med reisende postekspedisjoner på skip i Telemark, klatret sakte men sikkert fra utrop 5000 mot tilslag 22 000. Som indikert gikk også postkortlotter himmelhøyt, f.eks. lott 1255 med 300 gamle stedskort fra 7000 i utrop til 45 000. 32 kort fra Telemarkkanalen, hvorav 19 med båter, som smetter fra 1000 i utrop til 5500 gir også en snittpris rundt 200 per kort, markant over de 10-15 kroner som stykkprisen pleier å ligge på i mindre interessante lotter på norske auksjoner. 56 kort i en annen lott fra Telemark trasket oppover fra 1500 til klubba falt på 15 000, altså mer enn 300 kr stk.

Men det å bedømme lotter, er

så avgjort en jobb for øyet som ser, så la oss heller kikke på noen enkeltobjekter som det bare er å ta av seg hatten for. At stempler fra 1900-tallet kan være i vinden, fikk vi en pekepinn på da et maskinstempel ble solgt for 11000 hos Germeten i våres. Hos Enger ble et militært tjenestebrevkort med schweizerstempel fra KALHOVDE 28VIII17 klubbet til hele 11 500! En firmakonvolutt fra Trondheim, sendt 12-4-40 og påklistrert lillarosa sensurremse med "Militær censur.", var på forhånd beskrevet som "meget sjelden" og hadde fått utrop 2500 kr. Derfra tikket det opp i hele 12 500!

Ofte setter Enger utrop i grenselandet rundt markedspris, og jevnt over får man derfor ikke de helt store overraskelsene i tilslag. Men et NK1 med håndskrevet MELHUUS, dog med et innklipp i nhh marg, steg fra 2000 til 5000. En klar dobbelfot på bredrandet merke gikk opp fra 5 til 8 000, mens en godt skjult holdt seg under utrop som var 2000. NK4 med MAALSELVEN (4R) hoppet fra 1000 i utrop til 2400. Håndskrevet KOMAGFJORD og dato på brevstykke med NK14 stakk av gårde fra 400 til hele 3250. Med sjeldenhetsgrad 9 i NK2006, er det ingenting å si på den prisen for et vakkert objekt! Men heftigst kamp om en håndannullering, forekom på et NK4 med attest FCM for dampskipet FOLDIN. Merket har ifølge attest svak gulning i papiret på baksiden, men var likevel ettertraktet nok til å gå i 8750 – også det en 9'er i NKs nye vurderingsoversikt. Prøysisk blå 2 skill posthorn, med tynn flekk i merket, rundet 10 000, og en 6-blokk 1,50 Oscar II stemplet RØROS i 1897, la på seg fra start 1500 til 5250. En annen blokk i de høyre prisleier, var en marginalhjørneblokk med nummer av postfrisk 5-øre V uten vm med sterkt forskjøvet overtrykk (garantistemplet OFK) som hadde utrop 22 000. Der endte den også.

Hos **Samlerbørsen** gikk det hett for seg under internettbudrunden helt på tampen av oktober. Det første frimerkeobjektet var et NK1 med bred marg (venstre, denne gang) og blekkryss. På ny ble tilslag 10 000. En usolgt gjenganger de siste to årene, eller så der, har vært et Chr Byp brev med NK2 og påskriften Skydstilbrigelse; nå ble det endelig solgt til redusert utrop og tilslag kr 248. Da var det mer fres over NK4 med nummerstempel 45 – DAL som gikk fra 300 til 1800 og 309 – TJØMØ fra 200 til 2300. Stemplede fireblokker med NK12 og NK13 gikk for nærmere 7000 kroner hver, og blir neppe stykket opp av kjøper slik ubrukte blokker har en tendens til, for NK-noteringene er hhv 20 000 og 40 000. Andre, mer spektakulære resultater, var en 4-stripe NK16 IIa stemplet så sent som 1901 til 2200 (!) og enkeltmerke samme stemplet CHRISTANIA i 1876 for hele 5200!! Det er udiskutabelt nødvendig med to utropstegn etter noe slikt!!! NK19 Ib stemplet BERGEN 1873 for 3500 vil også klinge bra i selgers ører; 7 skillingen med KONGSVINGER-stempel for 3070 likeså. Et 35-øre skravert oppgitt å være sjøgrønn nyanse, og stemplet GAUSDAL 1890, landet på 8550, mens et 5-øre skravert NK24 III Ab med attest Tysland for postfrisk tilstand, svingte seg opp til stive 13 500... Andre postfriske fra samme periode gikk også bra, men det er bemerkelsesverdig store forskjeller å spore prismessig mellom postfriske og ubrukte merker.

Nå er også samlerbørsen obeservert med LIEB utenfor sine objekter, i dette tilfellet et 20-øre NK 40 IIbyY stemplet YTRE RENDALEN 21-1-1884, så geografisk kan det kanskje være noe i betegnelsen, og merket stoppet ikke før budene viste 6200 blanke kroner. Et par-tre øre-merker med stempler fra antatt SØNDRE (4-r nr 2) og

NORDRE HONNINGVAAG la på seg fra hundrelappen til tusenlappen; KABELVAAG bare halvparten. Et grovtagget NK52 IV ble klubbet til 7700; utagget NK54 IIe med signatur Georg Buhler smalt fra 5 til 26 000. 7700 oppnådde også et Legion stempellet KIRKENÆR I SOLØR! NK941y 50 kr Olav fortsetter å dukke opp i postfrisk fireblokk, og gikk denne gang for 3740, som er 400 kr høyere per merke (inkl prov) enn noteringen i Norgeskatalogen 2006.

På eBay har det vært rimelig stille for norske enkeltobjekter, men mikroskopiske, små og mellomstore samlinger Norge går fra tid til annen for saftige tilslag. Som regel er det et stempel eller to som lokker, og i et par lotter fra den svenske selgeren *Vobbler* befant det seg hhv et NK60 med særstempel fra utstillingen i Bergen 1898 og et NK73 med stempel fra SALBERG. Sistnevnte ble observert på QXL en uke senere, og var da vi gikk i trykken kommet opp i bud over 500 kr. En annen selger på QXL la til og med objekter ut med samme illustrasjon som hos eBay (inkl. fotoapparat-vannmerket i nhh) og minstepris-reserve høyere enn tilslaget derfra... tolk det som du vil. Av mer interessante eBay-objekter var et brev skrevet av en signalmann i den norske eksilmarinene under 2. verdenskrig, om bord på yankee-destroyeren HNoMS Newport. Av innholdet gikk det frem at kong Haakon VII hadde vært på inspeksjonsrunde et par dager tidligere, men pratet norsk til mannskapet, så ikke alle hadde fått med seg hva han sa. \$130 kostet objektet den nye eier.

En konvolutt fra Fjellhvil hotell, Norefjell, sendt til Italia under OL i 1952, stemplet med reservestempel FJELLHVIL HOTELL 15 II 52 og sidestemplet KRØDEREN 16-2-52, lå lenge uten bud, men mot slutten tikket objektet opp i \$120 som sikkert ikke er for mye for en slik dekorativ

konvolutt. Og når vi først snakker om dekorative enheter, må vi nevne et større utbud Zeppelin-brev og kort med Norge-tilknytning der selger nok ville reservere seg mot for lave bud, for samtlige hadde utrop på romslige \$175, og bare ett av dem ble solgt.

På QXL raste flere bruksmerker fra 60- og 70-tallet opp i meget stive tilslag takket være såkalte luksus-stempelavtrykk. Jeg har på følelsen at noen av disse prisene skyldes en kombinasjon av stempel- og merke-kvalitet med et sterkt innslag av lokalsamling. NK612 55-øre fisk og aks, stemplet OSLO LUFTHAVN 18-4-71 kom helt opp i 600 kroner; NK610 40-øre helleristning med LER 22 12 70 for 240 og samme merke med 2937 BEGNA for over 400 kroner taler jo sin sak. Og når NK403 80-øre Haakon kan oppnå 350 kroner med schweizerstempel fra VALDERØY, er det sakens på tide å stikke pinsettene ned i haugene med massevare for å lete etter liknende merker. Det bør da heller ikke komme som en overraskelse at NK452 som er et særmerke med samme konge, oppført i Norgeskatalogen til 4 kroner, også henter hjem 350 til sin tidligere eier med stempel SKOGFOSS 5-9-59.

NFTs små-annonser – ditt naturlige valg!

Det er utrolig hvilke funn du kan gjøre ved å lese rubrikkannonser, og her i NFT har vi Norges beste spalte for å treffe samlere som ønsker å kjøpe, selge, eller bytte frimerker. Annonsering er attpåtil enkelt. Samt effektivt. Og så sannelig er det gratis* også.

Du kan nå få med ett bilde av filatelistiske objekter i annonsen din for å gjøre den mer synlig! Men digitale bilder *må* være i formatet 300 dpi tiff. Bildene sendes med epost til a@nftonline.net eller vår postadresse: Norsk Filatelistisk Tidsskrift PL 130 FI-00521 HELSINKI FINLAND

Salgsannonser skal derimot vedlegges kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker per innrykk for å komme på trykk. Plassering under "Utvalg på nett" koster kr 200 forskuddsbetalt til konto 6034 05 43885, og husk avsender-ID. Mengderabatter fås på forespørsel.

Kommersielle småannonser tilbys etter følgende standarder:

2sp x 55 mm	490 kr
1sp x 110 mm	490 kr
2sp x 110 mm	990 kr
1sp x 220 mm	990 kr
4sp x 55 mm	990 kr

Ved bestilling av innrykk i 8 utgaver, innrømmes 30% rabatt.

Samtlige priser er eksklusive merverdiavgift.

For annonsering over halvsider og helsider generelt i NFT, vennligst kontakt redaktøren for å undersøke tilgjengelighet.

Redaktøren står fritt til å redigere eller avvise annonser.

*Gratisannonser gjelder kun annonser som dreier seg om ønsker, bytter, diverse, litteratur – og som sendes med epost til følgende adresse: a@nftonline.net Dersom annonsen sendes med brev, skal kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker vedlegges for hvert ønsket innrykk.

Jeg ønsker annonsen min i følgende kategori:

☐ Kjøp

☐ Bytte

☐ Diverse

☐ Salg (vedlagt kr 50 i frimerker)

☐ Jeg er abonnent, og annonseteksten kvalifiserer til en *gratisannanse*.

Annonseteksten sendes NFT, PB 130, FI-00521 HELSINGFORS eller som ren tekst i epost til a@nftonline.net

UTVALG PÅ NETT

www.RomsFrim.no Brev, postkort, stempler og frimerker til salgs på våre internettsider. Bilder av samtlige objekter. *Romsdal Frimerkeauksjoner, Postboks 150, 6401 MOLDE.*

www.icelandicstamps.se Islandske frimerker, stempler, brev og postkort. Gratis auksjonsliste, info@icelandicstamps.se eller: *Islandsspecialisten AB, Box 2256, SE-103 16 Stockholm.*

www.frimarksnetto.se Tyska Riket, BRD, Sovjet, Danmark, Disney, Motivnyheter m.m. Även butik i centrum. *Frimärks-Netto, Bruksg. 30, SE-252 23 HELSINGBORG.*

ANNONSEKUPONG

Skriv ønsket annonsetekst:

SELGES

160 forskjellige Island for 100 nkr. 100 gr brevklipp Island 150 nkr. *Bo Edman, Jonstorp, SE-714 32 KOPPARBERG.*

Frimerkehefter til salgs. FH nr 42 til nr 74 selges under ett for NOK 980 (50% av HK) (Nr 47 og 52 mangler). Årbok 1992 selges for 250. *R Rogge, Antwerpsesteenweg 62, BE-9000 GENT. rogerrogge@skynet.be*

POSTKORT-SAMPLER?

Norske Postkortsamlere lanserer nå egen hjemmeside!

www.norskepostkortsamlere.com

Bli medlem av landets eldste og største spesialklubb!

Møter hver måned, medlemsblad med gratis annonsering, fire årlige auksjoner med kun 5 PROSENT provisjon!

Norske Postkortsamlere
Postboks 5092 Maj., 0301 OSLO

Plukudvalg/poseudvalg sendes fra følgende lande: Danmark, Norge, Sverige, Finland og Vest-Tyskland med nyheder. Færøerne + Grønland + Island lidt ældre mærker. Pris pr mærke DKK 1,00 (100 mærker DKK 75,00).

Mogens Christensen, Nørrebro 168, Boks 41, DK-5900 RUDKØBING.

Motivliste gratis: OL, Nobel, Røde Kors, sopp, blomster, fugler, skip, Diana, maleri, fly, UPU + flere motiver. Abonnement: 255 land + 87 motiver.

Arild Soløst, Boks 211, Oppegård Senter, 1419 OPPEGÅRD. Tlf 66 99 20 84 Fax 66 99 29 86 follo.f@c2i.net

Svenske frimerker. 70 % rabatt på ubrukte, 60 % på

Postfrisk motiv i toppkvalitet

Fugler som hekker i Norge
Pingviner
Ugler
Andre fugler
Sommerfugler
Skilpadder
Dinosaurer
Hester
Hunder
Vilde dyr av katteslekten
Sopp
Norvegiana
Seilskuter
Royal Navy
Winston Churchill
Broer
Tog og lokomotiver

Tusenvis av sett og enkeltmerker på lager. Ta kontakt for illustrert prisliste tilpasset motivsamlerens spesielle behov. Uansett særinteresse, dersom du samler motiv, representerer **PANDORA** veien fremover.

Telefon fra Norge:
0044 293 531865
PANDORA, 6 Highdown Court, Furnace Green, CRAWLEY, West Sussex, RH10 6PR, England.

brukte. Bra kvalitet.
Magnus Engstedt,
Kvarnstigen 53, S-566 34
HABO. engstedt@telia.com

Frankrigsamling udstykes til AFA minus 70% stpl/postfr. Nyere postfrisk (1 fr = DKK 1,50 el. 1£ = DKK9). Send din mankoliste og modtage et udvalg med fuld returret. A Abitz, Birkemosevej 4, DK-2750 BALLERUP. abitz@tiscali.dk

Udvalgshæfter fra Norden stemplet/postfrisk, mange nye mærker. Udvalg sendes. Mogens Christensen, Nørrebro 168, Boks 41, DK-5900 RUDKØBING.

Motivsamlere / generalsamlere: Send din mankoliste etter AFA, Michel, St. Gibb. Katalogpris -50% rabatt. Godt utvalg hele verden.

Tor Moe, Lysdalsveien 52, 3070 SANDE. Tlf 33 77 00 41.

FN-relaterte frim. og miniark fra hele verden: Jubileer, kampanjer, int. barneår, handicap, UNICEF, UPU, UNESCO, ITU, WHO, FAO + masse annet rel. til FN, **, *, o. Selges eller byttes. S Mørk, Liljevn 13 C, 1487 TØYENHAGEN. Tlf 67 07 54 55.

DIVERSE

Sverige og Danmark limløse ustemplede frimerker søges, i bytte gives samme fra Norge eller stemplede merker fra Færøerne. H Nielsen, Ribisvej 10, DK-8800 VIBORG.

Søker brev / kort med følgende speiderstempler: Kretsleir for gutter "Lærdalsleiren 1934" og "Speiderleiren Tengesdal 1954" samt K.F.U.K. kretsleir "Speiderleiren Valen 1955". Søker også rekommendert brev fra "World Rover Moot

www.vf-auktion.dk

auktion

Online auktioner
Gratis auktionskatalog
Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Skjåk 1949".

Torbjørn Larsson-Fedde, Skottegt 4, 4550 FARSUND. Tlf 38391130.

NORVEGIANA Samler du Norvegiana? Meld deg inn i vår klubb og motta ukentlig klubbavis via Internett, dublettilbud, byttekontakter osv. Klubben gir også ut diverse kataloger + årskort. NORVEGIANA BREVKLUBB, Ringv.11, 2312 Ottestad. Tlf 62577089 GSM 415 77 838 norvegiana@online.no. www.filatelist.no/klubber/norvegia.htm

MOTIV: Kunst, sport, dyr, CEPT m.m. Post-frisk, stempla. Ca halv kat.pris. Stor liste for kr 12 i frimerke. Ø. B. Karlsen, Gartner Moens v 7B, 1809 ASKIM.

Særkonvolutt fra Barents 2005 til salgs: Kr. 50,- for nummererte konvolutter (Opplag 250), og kr. 30,- for de unummererte (Opplag 200). Kongekrabbe er et sentralt motiv både på konvolutt og særstempel. Vadsø filatelistklubb, pb 35 9811 Vadsø. nilsil@c2i.net

NORSTAMPS

www.norstamps.com

Du treffer oss på

NASJONAL FRIMERKEUTSTILLING - NORSKE FRIMERKER 150 ÅR
17 - 22. NOVEMBER

OSLO 2005

Hålogaland FK søker bedre utvalg Norden samt Vest-Europa. Videre franske, britiske og tyske kolonier/postområder frem til selvstendighet. 10% provisjon samt returporto belastes eier.
Bytteleder Rolf Hall, Audun Raudesgt gt 57, 9405 HARSTAD.

Soppmotiv? I tillegg til Norden og Holland samler jeg postfriske frimerker med soppmotiv fra hele verden. Jeg har mange dubletter. Ønsker kontakter.
Bernhard Sanstøl, von Øtkensvei 14, NO-1430 ÅS, Norge.

Stjørdal Frimerkeklubb søker utvalgshafter fra Norge og Norden, Europa, fly og flypost. 10% prov. til klubben, som betaler returporto ved salg over kr 1000.
Bytteleder Einar Wollebæk Andersen, Stokkbekkt. 13, 7500 Stjørdal.

Vefsn Filatelistklubb ønsker utvalg fra følgende områder: Lokalpost Helgeland, Norden, britiske kolonier, England, Tyskland, Polen, USA, Sør- og Mellom-Amerika. 10% provisjon.
Vefsn Filatelistklubb, Postboks 345, 8651 Mosjøen.

Aalesunds Filatelistklubb ønsker tilsendt utvalgshafter for Europa, Mongolia, britiske og nederlandske kolonier. 10% provisjon. Vi besørger returporto.
Aalesunds Filatelistklubb v/ bytteleder, Postboks 612 Sentrum, NO-6001 ÅLESUND.

Kvitteringer fra Kristiania: Alle mulige slags kvitteringer og papirbiter med stempel fra Kristiania ønskes. Gjerne hele kvitteringsbøker for den saks skyld. Har mye variert materiale å bytte i, fra frimerker til brev og postkort. Eller kontanter.
M Gabrielsen, PB 6 Røa, 0701 OSLO. mg@upcap.com

Nystartet sirkulasjonsring ønsker flere medlemmer. Skriv, ring, faks eller epost for retningslinjer og innmeldingsskjema.
Arne T Torp, PB 1262, 3254 LARVIK. Tlf 33 12 41 89. GSM 916 83 104. Fax 33 12 41 89. r-torp@online.no

Søker frankeringsavtrykk med serienummer 201-205, 501 brukt 1937-38 og 1501-1510.
Ian Reed, Saupstadringen 27 B, 7078 SAUPSTAD. ian.reed@niku.no

Søker brev til og fra Farsund – Lyngdal før 1888. Også: Kvaas, Austad, Korshavn, Heggebostad og D/S Lyngdal (4 ring 233).
Gunnar Loshamn, PB 7, 4551 Farsund, mlosham@online.no

Helpost fra Danmark og Norge kjøpes av samler. Spesielt tidlige brevkort 1871-1905, feiltrykk og varianter. Kjøper gjerne samling eller partier.
Poul Starck, Skanselen 25, 5031 BERGEN. GSM +45 40389232 (dansk mobil) starck@esenet.dk

NY STEMPELKATALOG FOR VESTFOLD
Nordre Vestfold filatelistklubb har utgitt 2. utgave revidert og oppdatert: POSTSTEMPLER BRUKT I LAURVIG OG JARLSBERG AMT/VESTFOLD FRA 1848-2004, samlet og redigert av Bjørn Marstrøm. Alle stempler avbildet, samt ambulerende – jernbane og båt på Vestfold og Post i butikk. Bestilling skjer ved innbetaling til: Nordre Vestfold Filatelistklubb, PB 56, 3081 HOLMESTRAND. Bankgiro 6140.05.45773. Pris kr 370,- + porto kr 86,- = sum kr 456,-.

Zeppelin. Søker zeppelinpost sendt til eller fra Norge. Kjøp eller bytte.
Hallvard Slettebø,

Theodor Dahls gate 23, 4024 STAVANGER. hallvard@slettebo.no

Egersund Filatelistklubb ønsker utvalg i god kvalitet fra Norge og Norden. Også off. varianter iht. Norgeskatalogen. Dessuten Russland/Sovjetunionen, USA, England, Tyskland fra 1940 og tidl. Jugoslavia. Postkort: Egersund og distriktet omkring, Jæren, militær, kongekort og kunstnerkort. Ingen prov. Selger betaler returporto.
Salgsleder Rolf Mong, Mongvn. 106, 4370 Egersund.

Sandefjord filatelistklubb ønsker bedre utvalg fra følgende områder: Norge, herunder varianter, moderne papirtyper og helsaker. Posthistorisk materiale, postkort og stempler på frimerker fra Stokke og Sandefjord. Hvalfangerbrev. Frankrike, Sveits, England, Irland, Ungarn, Cuba, Egypt og India. Miniark fra Vest Europa og motivmateriale med tilknytning til Mahatma Gandhi. 10% prov. og returporto belastes eier.
Bytteleder: Ragnar Belghaug, Haneholmveien 245, 3231 Sandefjord.

Arendal FK ønsker bedre utvalg fra Norge og Norden, England, Tyskland, Portugal, Østerrike, Frankrike, Baltikum(klassisk) og USA. Dessuten stempel og postkort/brev fra Agder/Telemark. Ingen provisjon. Klubben betaler returporto dersom salg 1000 kr.
Bytteleder Egil Hvideberg, Nye Stenklevvei 35, 4846 Arendal. egil@hvideberg.no

NK110 II b. Søker store, brukte enheter av 1 kr gulgrønn Kong Haakon. Varianter også interessant. Ingen krav til stempelkvalitet. Gjerne på forsendelser. Har

www.berrelekkert.no / e-post: post@berrelekkert.no

BÆRRE LÆKKERT
POSTKORT
STØRST I GAMLE
POSTKORT
350 000
STORGATA 36,
0182 OSLO
T. 22 17 38 17
ÅPENT 11-17 (15)
STENGTE PÅ MANDAG
OGSÅ: FRIMERKER,
BREV, LOKALHISTORIE,
PINS, TELEKORT,
REKLAME,
78-PLATER,
BLADER,
AVISER

AUKSJON I DRAMMEN 27.11

Byttehelig lørdag 26.11 og søndag 27.11

Sted Drammen bibliotek - Gml. Kirkeplass 7
Store mengder med frimerker - samlinger -
stempler - postkort går under hammeren på vår
høstaукsjon.

Ta en titt på våre hjemmesider for nærmere
informasjon: <http://home.online.no/~itbls/>
Du finner også link til klubbens sider fra
www.filatelist.no

Katalog finnes på Internett, eller fås ved å ringe
32838342.

Arr. Drammens Filatelist-Klub

Åpningstider:

Lørdag 1000 - 1600

Søndag 0900 - 1700

Auksjon søndag 1400

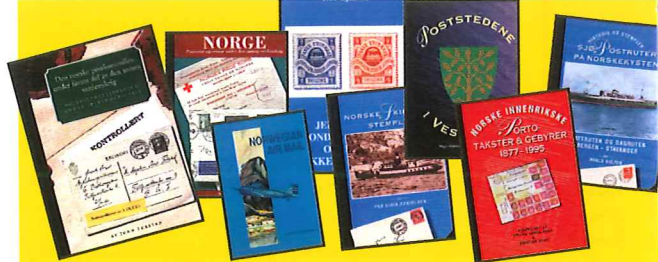
mye variert materiale å bytte
i, fra frimerker til brev og
postkort. Eller kontanter.
*M Gabrielsen, PB 6 Røa,
0701 OSLO. mg@upcap.com*

Lillesand Frimerkeklubb
søker utvalgshefter fra
Europa. Ingen provisjon
- selger betaler returporto
(max 2 måneder).
*Lillesand Frimerkeklubb,
PB 11, 4791 LILLESAND.*

Molde Filatelistklubb
ønsker utvalg fra Danmark
(stemplet), Norge
(stemplet). Frimerker med
lokale stempler. Nyere
DDR, Storbritannia. Biler
og tyngre kjøretøy på
frimerker. Postkort fra

Nordmøre og Romsdal.
10% klubbprovisjon, og
returporto betaler klubben.
Henvendelse til:
*Bytteleder Erling Kanestrøm,
Veileveien 29B, 6415 MOLDE.*

NORGESKATALOGEN
2006 Prisen er kr 350
portofritt tilsendt innen
Norden. Ved levering
utenfor Norden tilkommer
porto/ekspedisjonsgebyr
kr 85 per katalog. Bestilles
ved å sende kr 350 til
kontonummer 0532 27
39860. *Oslo Filatelistklubb
/ Norgeskatalogen,
Frydenlundgt 14, 0169
OSLO.*

Sjøpoststruter på utlandet Hefte Innbundet
av Per Eirik Danielsen 125,- utsolgt

Norske skipspoststempler
av Per Eirik Danielsen 250,- 350,-

Sjøpoststruter på norskekysten
Natrutten og dagrutene Bergen-Stavanger
av Roald Holten 150,- Utsolgt

Posthistorie og poststempler fra Finnmark fylke
av John Erik Tegler 300,- 400,-

Norge,
Postveier og sensur under Den annen verdenskrig
av Svein Andreassen 375,- 475,-

**Den tyske marinens feltposttjeneste
i Norge 1940-1945**
av Torbjørn Larsson-Fedde 150,-

Den norske postkontrollen
under første del av Den annen verdenskrig og
feltposttjenesten under felttoget i 1940
av John Torstad 275,- 375,-

Poststedene i Vest-Agder
av B Stillufsen og G Helvig Hansen 250,- 350,-

**Norske innenrikske portotakster
og gebyrer 1877-1995**
av Erling J Aune og Kristian Aune 375,- 475,-

Norwegian Air Mail
av Egil H. Thomassen 475,- 575,-

Norway Number One
av Tore Gjelsvik 350,-

**Jernbanen Støren-Thronhjem og dens
pakkefrimerker**
av Tore Gjelsvik 250,-

Skippost i lokale ruter i Rogaland
av Roald Holten 550,-

The Skilling Oscar Stamps
av Tore Gjelsvik 550,-

Poststedene i Troms
av Arvid Jørgensen 390,-

Poststemplene i Rogaland
hovedredaktør Hallvard Slettebø 390,-

Send din bestilling i dag til:
Norsk Filatelistforbunds Forlag

Postboks 3981 Dreggen

5835 Bergen

Telefon 908 40 286

Telefaks 55 18 05 42

Bestilling kan også sendes på epost til

Olav Håkonsen, olhaako@online.no

Faktura utsendes fra Forbundskontoret etter levering.

**OBS! Norsk Filatelistforbunds Forlag leverer
også håndbøkene i håndbokserien, heftet
eller innbundet. Se internettdressen
www.filatelist.no for mer informasjon
eller ta kontakt per telefon.**

Etter at vi skrev om fodpost-etikettene fra Åsgårdstrand i forrige NFT, har det tikket inn noen nye opplysninger, og blant annet dette brevet som er forsynt med en etikett på baksiden og et 3-tall på forsiden, skrevet med rød fettstift i en lett skjelvende hånd. Innsender, som ønsker å være anonym, er såpass sikker på dets opphavsmann og "proveniens", at vedkommende like gjerne sendte fra seg objektet i en vanlig brevsending. Så mye for "ektheten". Fra andre har vi mottatt scans av konvolutter fra nyere tid med merkene på, og idet vi skal gå i trykken er det lagt ut et slikt souvenirbrev på QXL med særstempler fra 1955 og utover 1970-tallet. Kanskje er det ikke engang solgt idet du leser dette.

Fra Jon Erik Berg-Hansen fikk vi tilsendt en tykk bunke kopier av det gamle tidsskriftet *Frimerke-Kontakt* forfattet av Arne Bye. Der fremkommer mange sider ved den lille fjordkystperlens posthistorie som kan være med på å bringe mysteriet et skritt nærmere en løsning.

Blant annet gjengir Bye en passiar med en av stedets innbyggere som tok del i denne utbringelsen av posten. Hun er identifisert som fru Nilsine Auensen, og Bye har angivelig pratet med henne en gang rundt 1930. Her fremkommer det at Nilsine før sin konfirmasjon var "hjelppepike" hos poståpner Andersen, og en "fyrstelig lønn" av 10 kroner måneden. Nilsine skal ha sagt: "...men han tok inn mye mer enn lønna mi på alle de brev og all posten jeg bar ut i byen, for han hadde 3 øre for hvert ivige brev som jeg bar rundt til folk i Aaskestrann og rundtom – sør å norette å vestover helt opp te øvre Aasgaala. Han Andersen var fælt nøye på at de 3 ørene kom inn – og det blei pengær a de..." Hvorpå Bye skal ha spurt: "Ikke alle betalte vel?" og Nilsine svarte: "Jo da, de aller fleste fann da fram di ørene å betalde det, for elles måtte de gå te Anderssen å hente dem sjøl, å slekt grudde dem seg for – da varn ikke bli kan du tru..."

Som vi ser skrev Bye poståpnerens navn vekselvis med en og to s'er. Offisielle papirer sier én s, mens poståpneren selv skrev navnetrekket med to. Noen vil kanskje ta på seg oppgaven å skrive en mer utfyllende artikkel om Åsgårdstrand til NFT med tiden, men for øyeblikket er det mer interessant å merke seg at folk stilltiende aksepterte de 3 Ørene utbringelse kostet for å spare seg for et møte med postmesteren. Han var visstnok en kranglefant, og innehadde dessuten, paradoksalt nok, vervet som fredsmekler i området! Det er derfor nærliggende å tro at innbyggerne ønsket å stå på god fot med ham.

Men i og med at folk betalte disse ørene, og at brevene ble levert på døren, faller også en del av argumentasjonen for at det eksisterte fodpostmerkatet bort: disse måtte i så fall påklistres ved utlevering, sikkert en tungtvinning prosess - og

Fodpost-etiketten på baksiden.

profitt-minskende – når brevet allikevel ble utlevert i hånden. Alt tyder nemlig på at oppgjøret skjedde kontant (ingen "ønsket" å gå bort til poståpneriet for eventuelt å betale utestående). Således ble Andersens utbringelsesregnskap antakelig ikke innberettet til skattefuten eller inntekt derav skattlagt – noe som slike merkater ville utgjøre en overhengende fare for at kunne skje, håndfaste beviser som de var.

Vedkommende som fabrikkerte det viste objektet, var nok godt kjent med innholdet i *Frimerke-Kontakt*, for 3-tallet på forsiden er verken påført sirlig eller i en kjapp, svingende bevegelse slik vi kunne forvente, men med en krokett, skjelvende hånd. Bye skriver om poståpner Andersen: "Hans navnetrekk ble etter hvert mindre og hurtig svært skjelvende og beskjedent..."

Summa summarum ble de to fodpostetikettene til Åsgårdstrandmessen 1955 laget såpass klønete at en som ville sammenlikne dem med stedets eneste trykkeri anno 1877 ("svart betaling" får vi i så fall tro), formodentlig ville kunne slutte at typene ikke passer med det daværende utvalget. *FOD*posten var dessuten betegnelsen på utveksling av post med Horten eller senere Borre Stasjon, den gang skilling fremdeles var myntenhet, og ikke en postutbringelse, men som del av den statlige postbefordringen. Det store antall etiketter som finnes avstemplet med utstillingsstampelet i 1955 er videre en indikasjon på at datidens samlere godt visste hvem som laget dem, og at de bare var en "gimmick" i den forbindelse. Synd, men nok sant. Enkelte vil trolig klare å identifisere skrivemaskinen som noen konvolutter er adressert med også.

For om Arne Bye hadde kjent til en slik 1800-talls original etikett, ville han ikke da ha sørget for å fortelle viden rundt om dens eksistens i *Frimerke-Kontakt*?

Marius Gabrielsen

som oppfordrer alle med et favoritt-julekort om
 å sende det inn så fort som mulig slik at vi får
 presentert det i NFT8!

NASJONAL FRIMERKEUTSTILLING
17.-20. NOVEMBER

NORSKE FRIMERKER 150 ÅR

OSLO 2005

Velkommen til frimerkefest

www.posten.no/frimerker

Fra 17.-20. november arrangeres frimerkeutstillingen Oslo 2005 i Norges Varemesses lokaler i Lillestrøm. Gjennom fire dager vil vi sammen med deg feire at det i år er 150 år siden Norge fikk sitt første frimerke.

Postverk og frimerkehandlere fra hele verden har allerede bestilt stand på utstillingen, som ble fulltegnet på rekordtid.

Morsomme aktiviteter, spennende frimerker, auksjoner og gode messetilbud er bare noe av det du har i vente i november.

Åpningstider:

17. november: kl. 12-21 Nye frimerker: Frimerket 150 år

18. november: kl. 12-21 Nye frimerker: Kongehuset 100 år

19. november: kl. 10-19 Nye frimerker: Julefrimerkene 2005

20. november: kl. 10-19 Olympisk dag

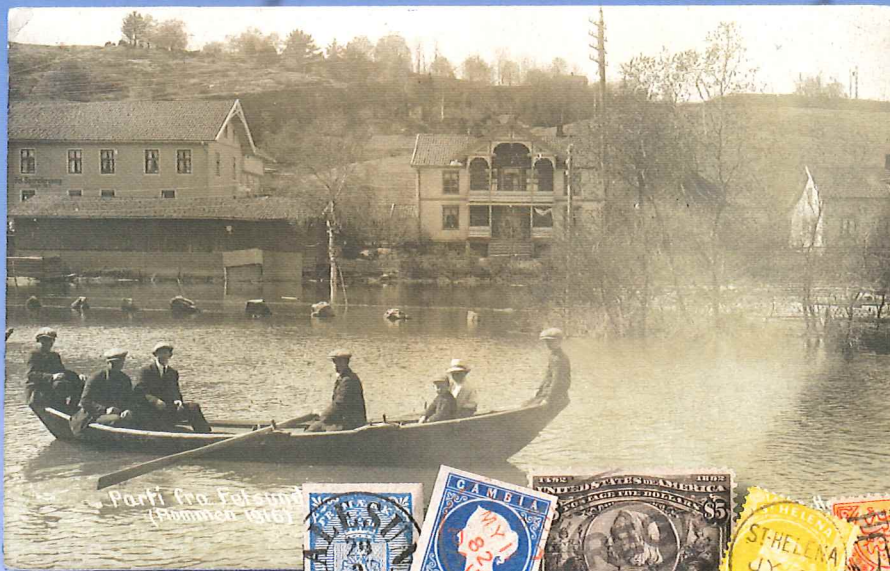
Frimerkeutstillingen Oslo 2005 arrangeres samtidig med messen Hjem+Fritid 2005, og er et samarbeid mellom Norges Varemesse, Norsk Filatelistforbund og Posten Norge.

oss mennesker imellom

Velkommen til høstens internasjonale frimerkeauksjon!

Auksjonen finner sted i
SAS-hotellet i Oslo
2.- og 3. desember 2005.

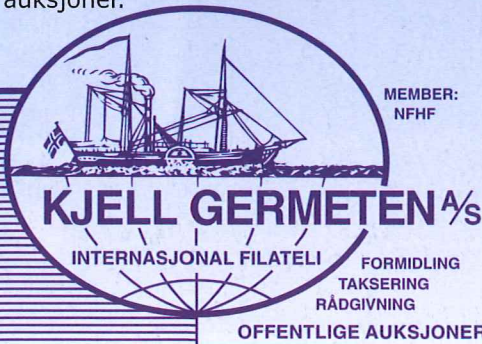
Noen av de mest interessante
objektene finner du på
www.germeten.no
sammen med mye annen
informasjon om oss og våre
auksjoner.

**Bli innleverer til en
kommende auksjon du også!**

Av særlig interesse er store
samlinger med frimerker, brev
og postkort samt sjeldne
enkeltobjekter.

Ring oss i dag på tlf
22 44 19 14
for en uforpliktende samtale!

**Vi gir gratis vurdering og
gjørne kontant forskudd.**

Gimleveien 2, P.O.Box 3088, Elisenberg
0207 OSLO ☎ 22 44 19 14 Fax 22 56 04 04
www.germeten.no – E-mail: germeten@online.no